

ผลของชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโป่งเคียน
อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

1 2 81/ก. 2538

ปริญญาโท
ของ
ศรัณยา ประจักษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

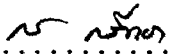
พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

195996

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบฯ ได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฯ ได้

คณะกรรมการควบคุม

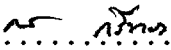
.... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

.... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โรสภา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่... ..เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร
วงษ์อยู่น้อย กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โรสภา กรรมการสอบ
ปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำชี้แนะที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องมาโดย
ตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมจิตา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ยุวดี เขียวระประสิทธิ์ และอาจารย์นฤมล ทิพย์โยธา อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยสารพัดช่าง
สีพระยา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ คณาจารย์โรงเรียนบ้านบึงเคียน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ
สนับสนุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้วยดี และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบ้านบึงเคียน ปีการศึกษา 2537 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์วรวรรณ กวินทรานวัฒน์ อาจารย์อำไพพรรณ สุกุลธนาศร อาจารย์
สุรีย์ บ้องกัน อาจารย์กรรณิการ์ สุบรคสูง พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษาทุกคนที่เป็นกำลังใจ และมีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้
ด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ คุณครู อาจารย์
และบูชาพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การศึกษอบรมและช่วยเหลือผู้วิจัยให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา
ตราบเท่าทุกวันนี้

ศรัณยา ประใจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	5
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำอาชีพ	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะนำอาชีพ	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเตรียมตัวประกอบอาชีพ	20
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	27
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	28
การดำเนินการทดลอง	34
วิธีดำเนินการทดลอง	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	42
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	42
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	42
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	43
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	43
การดำเนินการทดลอง	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	44
อภิปรายผล	45
ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	57
ภาคผนวก ก	58
ภาคผนวก ข	69
ประวัติย่อของผู้วิจัย	129

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	34
2 เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการได้รับการสอนโดยใช้ชุดแนะนำอาชีพ	39
3 เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียน ในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ	40
4 เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังจากได้รับการสอนโดยใช้การชุดแนะนำอาชีพและหลังจาก ได้รับการสอนแบบปกติ	41
5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	65
6 แสดงผลการวิเคราะห์การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าก่อนและหลัง การใช้ชุดการแนะนำอาชีพของกลุ่มทดลอง	66
7 แสดงผลการวิเคราะห์การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าก่อนและหลัง การสอนแบบปกติของกลุ่มควบคุม	67
8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพในกลุ่มทดลอง และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติในกลุ่มควบคุม	68

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ อันอาจจะนำไปสู่แนวโน้มของการเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชากร โดยเฉพาะชาวชนบทกล่าวคือ การดำเนินชีวิตของชาวชนบทจะเปลี่ยนแปลงไป และมีการอพยพทั้งถิ่นฐานเข้ามาเป็นแรงงานในเมือง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าว การเตรียมกำลังคนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วน เห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กำหนดรูปแบบโครงการต่าง ๆ เพื่อวางแผนการจัดกำลังคนให้เหมาะสมกับงานโดยสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ เช่น เน้นบริการแนะแนวอาชีพในวงการศึกษาระดับ นำนแนวความคิดด้านอาชีพศึกษาไปเผยแพร่ และทดลองไปปฏิบัติในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพต่าง ๆ

ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมในระยาะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กล่าวถึงนโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพไว้ว่า ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพทุกระดับการศึกษาให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ศึกษาวิชาอาชีพมากยิ่งขึ้น มีความรู้ความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพ รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 67) โดยมีมาตรการในนโยบาย ดังนี้

มาตรการข้อ 1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนการฝึกปฏิบัติทุกระดับทุกประเภทการศึกษา ที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาวชิชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม และด้านบริการ เป็นต้น

มาตราการข้อ 5 ศึกษาความต้องการตลาดแรงงานและอาชีพในท้องถิ่น เพื่อจัดหลักสูตร ระยะเวลาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การประกอบอาชีพและทรัพยากรในท้องถิ่น

มาตราการข้อ 6 พัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในทุกระดับ เพื่อสร้างความตระหนักและความศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ

มาตราการดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 1) ที่กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของตนเอง

2. เป็นการศึกษาที่เป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงมุ่งเน้นด้านการทำงานและอาชีพ อย่างจริงจัง และสนองความต้องการของท้องถิ่น เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบ อาชีพได้ เพราะผู้สำเร็จการศึกษาระดับนี้จะมีอายุ 13 - 16 ปี ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีอายุพอที่จะไป ประกอบอาชีพได้ และย่อมเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า พลเมืองหรือกำลังคนในประเทศชาติต้องการ นั้นก็คือ พลเมืองที่มีการศึกษาระดับกลาง หรือผู้ที่จบระดับมัศึกษานั้นเอง แต่ทั้งนี้ต้องให้มี ความรู้และทักษะ เพียงพอที่จะไปดำเนินงานอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และต่อประเทศชาติได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 1)

ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงได้จัดหลักสูตรวิชาชีพเข้ามาด้วย เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับผู้ที่ไม่ประสงค์จะ เรียนต่อในระดับสูงให้สามารถออกไปสู่ตลาดแรงงานเพื่อ หางานทำและประกอบอาชีพอิสระต่อไป

จากรายงานการวิจัย การติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 32) พบว่า มีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อถึงร้อยละ 14.80 สาเหตุเพราะต้องการหางานทำ ยากจน และบิดามารดาไม่สนับสนุน นักเรียนที่จบ การศึกษาเหล่านี้มีบางส่วนที่ประสบกับปัญหาการว่างงาน จะเห็นได้จากการสำรวจภาวะ การทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักร รอบที่ 1 กุมภาพันธ์ 2535 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2535 : 185) พบว่า มีผู้ว่างงานที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นจำนวน 24,000 คน

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการเตรียมตัวประกอบอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนควรจะได้รับ เพื่อจะได้มีแนวทางในการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา ซึ่งจากการศึกษาของไพศาล ไกรสิทธิ์ (2524 : 214) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำงานของคนไทยพบว่าในวัยเด็กคนไทยไม่ได้รับการฝึกอบรมให้รู้จักทำงานเพื่อช่วยตนเอง และเตรียมตัวประกอบอาชีพ จึงประสบกับปัญหาการว่างงานหลังจบการศึกษา

ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทางโรงเรียนจึงควรเน้นเนื้อหาวิชาที่พุดตาให้ความรู้พื้นฐานเรื่องอาชีพและการมีงานทำ เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาและฝึกทักษะอย่างเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับวัยและความสามารถของตน (พรรชานิลวิเชียร. 2529 : 30 - 33) มีความตั้งใจที่จะทำงานอาชีพได้ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพรับจ้างหรืองานอาชีพอิสระ ทำได้ทั้งสองอย่างตามโอกาสอำนวย และทำได้ดีมีประสิทธิภาพ (ชม ภูมิภาค. 2526 : 47)

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยการวิจัยแบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการเรียนวิชาอาชีพ โรงเรียนบ้านบึงเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน 40 คน พบว่า เมื่อนักเรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว อยากจะประกอบอาชีพ ถึงร้อยละ 92.50 ซึ่งอาชีพที่นักเรียนเลือกและคาดหวังไว้ว่าจะประกอบอาชีพเหล่านั้นคือ อาชีพเกษตรกร อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า อาชีพช่างยนต์และอื่น ๆ ตามลำดับ โดยอาชีพเกษตรกรนั้น นักเรียนทั้งชายและหญิงเลือกตรงกันคิดเป็นร้อยละ 82.50 นักเรียนหญิงส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ร้อยละ 57.50 และ นักเรียนชายส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพช่างยนต์คิดเป็นร้อยละ 52.50 ซึ่งสอดคล้องกับการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ต้องการเรียนต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 39) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ออกไปประกอบอาชีพตามบิดามารดา คือเกษตรกร รองลงมาคือทำงานในโรงงาน ช่างอุตสาหกรรม ค่าขาย เช่นเดียวกับการศึกษาของ ประดิษฐ์ จันทร์แสนต่อ (2529 : 108) ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 8 มีความคิดที่จะประกอบอาชีพทางช่างยนต์ คิดเป็นร้อยละ 15.21 และสุมาลี จันทร์ชโล (2535 : 133) กล่าวถึง สภาพการจัดการศึกษาระดับ

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการเตรียมตัวประกอบอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนควรจะได้รับ เพื่อจะได้มีแนวทางในการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา ซึ่งจากการศึกษาของไพศาล โกรสิทธิ์ (2524 : 214) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำงานของคนไทยพบว่าในวัยเด็กคนไทยไม่ได้รับการฝึกอบรมให้รู้จักทำงานเพื่อช่วยตนเอง และเตรียมตัวประกอบอาชีพ จึงประสบกับปัญหาการว่างงานหลังจบการศึกษา

ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทางโรงเรียนจึงควรเน้นเนื้อหาวิชาชีพโดยให้ความรู้พื้นฐานเรื่องอาชีพและการมีงานทำ เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาและฝึกทักษะอย่างเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับวัยและความสามารถของตน (พรธนา นิลวิเชียร. 2529 : 30 - 33) มีความตั้งใจที่จะทำงานอาชีพได้ ไม่ว่าจะ เป็นอาชีพรับจ้างหรืองานอาชีพอิสระ ท้าได้ทั้งสองอย่างตามโอกาสอำนวย และท้าวได้ดีมีประสิทธิภาพ (ชม ภูมิภาค. 2526 : 47)

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการเรียนวิชาอาชีพ โรงเรียนบ้านบึงเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน 40 คน พบว่า เมื่อนักเรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว อยากจะประกอบอาชีพ ถึงร้อยละ 92.50 ซึ่งอาชีพที่นักเรียนเลือกและคาดหวังไว้ว่าจะประกอบอาชีพเหล่านั้นคือ อาชีพเกษตรกร อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า อาชีพช่างยนต์และอื่น ๆ ตามลำดับ โดยอาชีพเกษตรกรนั้น นักเรียนทั้งชายและหญิง เลือกตรงกันคิดเป็นร้อยละ 82.50 นักเรียนหญิงส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ร้อยละ 57.50 และ นักเรียนชายส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพช่างยนต์คิดเป็นร้อยละ 52.50 ซึ่งสอดคล้องกับการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่ต้องการเรียนต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 39) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ออกไปประกอบอาชีพตามบิดามารดา คือเกษตรกร รองลงมาคือทำงานในโรงงาน ช่างอุตสาหกรรม ค่าขาย เช่นเดียวกับการศึกษาของ ประดิษฐ์ จันทร์แสนต่อ (2529 : 108) ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 8 มีความคิดที่จะประกอบอาชีพทางช่างยนต์ คิดเป็นร้อยละ 15.21 และสุมาลี จันทร์ชโล (2535 : 133) กล่าวถึง สภาพการจัดการศึกษาระดับ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพและการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ครูแนะแนว หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพที่มีความสามารถในการใช้ชุดแนะแนวอาชีพจนสามารถนำชุดการแนะแนวอาชีพไปพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการให้ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการให้ชุดการแนะแนวอาชีพและการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการให้ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการให้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ครูแนะแนว หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพที่มีความสามารถในการให้ชุดแนะแนวอาชีพจนสามารถนำชุดการแนะแนวอาชีพไปพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.4 การประเมินตนเองเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ได้แก่ นักเรียนพิจารณาตนเองว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมนักเรียนสามารถตัดสินใจงานอาชีพใหม่ได้ และถ้าพบว่าตนเหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าแล้ว ควรจะปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างไรต่อไป

การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าวัดได้จากแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียนที่ได้คะแนนมากแสดงว่า มีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมมาก

2. การนำชุดการแนะนำอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า หมายถึง การนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย คู่มือครู และโปรแกรมการนำชุดการแนะนำเพื่อใช้ในการสอน เรื่อง การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า โดยมีวิธีต่าง ๆ ได้แก่ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ การสัมภาษณ์ และการทัศนศึกษา พร้อมการนำอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม ได้แก่ วัสดุทัศน สไลด์ รูปภาพอาชีพ และจุลสารอาชีพ โดยมีการใช้เป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาร่วมกัน เพื่อนำเข้าสู่วัตถุประสงค์

ชั้นที่ 2 ชั้นดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการตามกิจกรรม โดยแต่ละครั้งใช้วิธีสอน

และอุปกรณ์แตกต่างกันไป

ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

3. การสอนแบบปกติ หมายถึง การบรรยายประกอบการใช้สื่อการสอน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง แบ่งเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นนำ ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนากัน เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ผู้วิจัยบรรยายประกอบการใช้สื่อการสอน มีการอภิปราย

และซักถาม

ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ
  - 1.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ
  - 1.2 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ
  - 1.3 การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
  - 1.4 การจัดบริการแนะแนวอาชีพ
  - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนวอาชีพ
  - 2.1 ความหมายของชุดการแนะแนวอาชีพ
  - 2.2 จุดมุ่งหมายของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
  - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนวอาชีพ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพ
  - 3.1 การสอนอาชีพศึกษา
  - 3.2 ลำดับขั้นของการสอนอาชีพศึกษา
  - 3.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ
  - 3.4 การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
  - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

1.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

การแนะแนวอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการแนะแนว ซึ่งมีความสำคัญสำหรับนักเรียนทุกคน เพราะในอนาคตนักเรียนจะต้องออกไปประกอบอาชีพ ได้มีผู้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพดังต่อไปนี้

ไมเออร์ (Myers. 1941 : 4) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลแต่ละคนในการให้ข่าวสารข้อมูล ประสบการณ์ และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้ คาอธบายดังกล่าวสอดคล้องกับ ซูเปอร์ (Super. 1957 : 7) ที่กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเองและได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และประสบความสำเร็จในอาชีพที่เลือกนั้น สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและประเทศชาติและตรงกับ คมเพชร จิตรสุภกุล (2521 : 15) ที่ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีอาชีพที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการ ดังนั้นกระบวนการแนะแนวจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องใช้เวลา เพราะจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่พิจารณาบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ สถานะทางเศรษฐกิจ บุคลิกภาพ และอื่นๆที่สำคัญ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาว่าบุคคลนั้นควรเลือกอาชีพอะไร และจะต้องเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพนั้นโดยวิธีใด จึงจะประสบความสำเร็จและความก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับ วัชร ทรัพย์มี (2523 : 3) และประทุม แป้นสุวรรณ (2523 : 53) ที่กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การหาอาชีพ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในการประกอบอาชีพนั้น

นอกจากนี้ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2527 : 51) ได้กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการหนึ่งในการช่วยเหลือบุคคลในด้านต่าง ๆ คือ

1. ช่วยให้ผู้คลุ้จักและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งทุกด้าน
2. ช่วยให้ผู้คลุ้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพต่างๆ และองค์ประกอบของงาน
3. ช่วยให้ผู้คลุ้จักเลือกและตัดสินใจเลือกงานอาชีพอย่างฉลาด ถูกต้องเหมาะสมกับอ้ตภาพ
4. ช่วยให้ผู้คลุ้จักตัดสินใจอย่างฉลาดในการเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรมานวิชาชีพ
5. ช่วยให้ผู้คลุ้ได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกลักษณะของตนให้เหมาะสมกับอาชีพ
6. ช่วยให้ผู้คลุ้ได้มีโอกาสสัมผัสกับงานอาชีพต่างๆ ตามความเหมาะสมกับวัย

7. ช่วยให้คุณจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับงานอาชีพ จนประสบความสำเร็จและมีความสุขในงานอาชีพของตน

จากความหมายของการแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพ เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คุณบุคคลรู้จักตนเอง รู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพ มีการเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ และการประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพ

1.2 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ

แฟรงค์ พาร์สัน ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการแนะแนวอาชีพ ได้เป็นผู้วางรากฐานการแนะแนวอาชีพขึ้นในยุโรปและสหรัฐอเมริกามากกว่า 70 ปีแล้ว ได้ก่อตั้งสำนักงานแนะแนวอาชีพ ชื่อว่า สำนักงานแนะแนวอาชีพแห่งเมืองบอสตัน ขึ้นในปี ค.ศ. 1908 เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาการว่างงาน เรียนจบแล้วไม่มีงานทำ ซึ่งเป็นปัญหาหนักยิ่งในขณะนั้น แฟรงค์ พาร์สัน ได้พยายามใช้กลวิธีต่าง ๆ ที่อาศัยหลักของวิทยาศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการแนะแนวอาชีพ แม้ในระยะนั้น (ค.ศ. 1807) ยังไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน ำใช้แต่เขาก็ได้พยายามใช้การสัมภาษณ์ มาตราประมาณค่า และการกำหนดค่าให้ทำงานเป็นกลวิธีที่สำคัญ นอกจากนี้ แฟรงค์ พาร์สันได้วิเคราะห์ปัญหาของการแนะแนวอาชีพอย่างกว้างขวาง ซึ่งนักแนะแนวสมัยนั้นต่อมานิยมเรียกว่า "ขั้นทั้งหมดเพื่อความก้าวหน้าทางอาชีพของแต่ละบุคคล" (Brewer. 1942 : 20 - 23) ประกอบด้วย

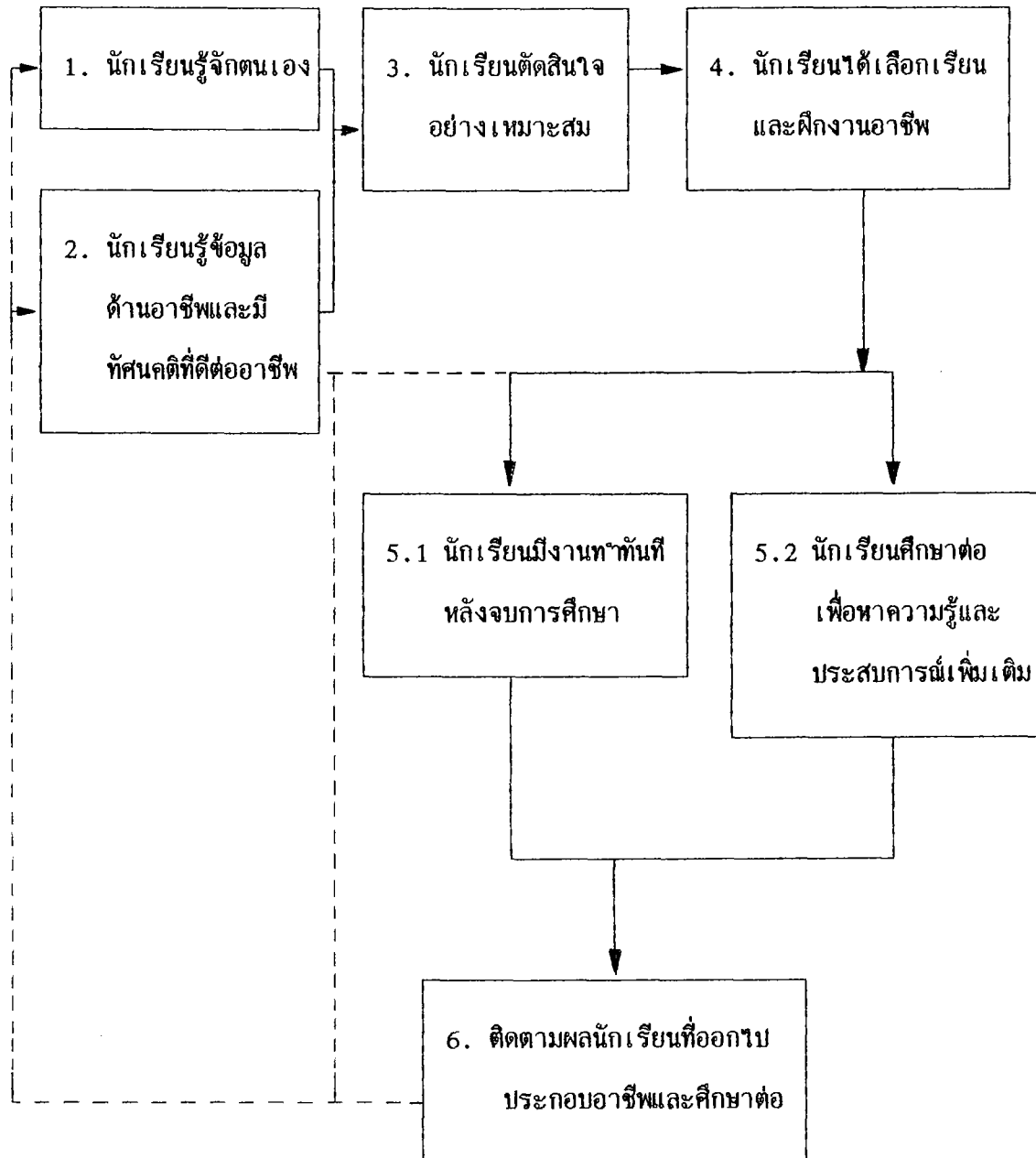
1. การวางรากฐานอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับประสบการณ์อาชีพ
2. การศึกษาช่องทางหรือโอกาสเกี่ยวกับอาชีพ
3. การเลือกอาชีพ
4. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ
5. การเข้าทำงาน
6. การปรับตัวให้เข้ากับงานและการหาความก้าวหน้าในการทำงาน

สำหรับ ปีเตอร์ส และเชอร์ทเซอร์ (Perters and Shertzer. 1965 : 390) ได้สรุปผลของการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการด้านอาชีพของเด็ก และชี้ให้เห็นถึงความต้องการของเด็กในด้านการแนะแนวอาชีพ ดังนี้

1. นักเรียนมีการเลือกอาชีพโดยมีความรู้เกี่ยวกับโลกของอาชีพแคบเกินไป
  2. นักเรียนส่วนมากมีความต้องการจะทำงานโดยใช้ความรู้ระดับวิชาชีพชั้นสูง โดยไม่คำนึงว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีงานทำหรือไม่
  3. นักเรียนส่วนใหญ่ขาดข้อสนเทศที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาชีพและปริมาณของข้อสนเทศดังกล่าวแล้วไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนด้วย
  4. เด็กชายมองข้ามหรือไม่ค่อยสนใจอาชีพบางอาชีพ เช่น งานด้านเลขานุการ การขายและอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้ง ๆ ที่งานด้านนี้เปิดโอกาสให้บุคคลเข้าไปทำงานได้มาก
- นอกจากนี้ แคมป์ (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Katz. n.d) ได้ชี้แจง หลักในการทำทฤษฎีการวิเคราะห์ลักษณะขององค์ประกอบของบุคคลไปใช้ประโยชน์ในการแนะแนว ดังนี้

1. บุคคลแต่ละคนไม่ได้เหมาะกับทุกอาชีพ
2. ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือ บุคคลอาจเลือกอาชีพไม่ได้เหมาะสมหรือเสียเวลาในการเลือกอาชีพ
3. ควรใช้บุคคลได้เรียนรู้วิธีการพิจารณาตำแหน่งการอาชีพที่เหมาะสมตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น
4. การเลือกอาชีพของบุคคลต้องมีการวางแผนการล่วงหน้า เพื่อจะได้เลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง และประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพที่เลือก

และจากการประชุมการพัฒนาโครงการแนะแนวอาชีพ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2526 ที่ประชุมได้มีมติให้สถานศึกษาทุกระดับในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพอย่างเป็นระบบครบทุกขั้นตอน ดังภาพประกอบที่แสดงต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงระบบการปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา (อนุพงศ์ สุขเกษม.

2527 : 53 - 54)

1.3 การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

เยาวชนวัยมัธยมศึกษาเป็นวัยที่ อีริคสัน เรียกว่า วัยรุ่น เป็นช่วงที่พร้อมจะทดลองประสบการณ์ต่าง ๆ ในโลกกว้าง เป็นวัยที่อิสระทางความคิด พร้อมทั้งจะเลือกและตัดสินใจวางแผนชีวิตได้ด้วยตนเอง เตรียมตนที่จะออกประกอบอาชีพและดำรงชีวิตด้วยตนเอง (วัชรวิ ฐวธรรม. 2528 : 480) ดังนั้น การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่ง คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2521 : 31) ได้กล่าวว่า ในระดับมัธยมศึกษาการแนะแนวอาชีพที่จัดขึ้นนั้น ควรจะให้เด็กได้รับโอกาสที่จะรับรู้ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถ นอกจากนี้แล้วควรจะช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนดูว่า เขามีความรู้เกี่ยวกับโลกของงานอาชีพอย่างไรบ้าง และอาจจะทำความเข้าใจ ความคุ้นเคยกับอาชีพที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเองบ้าง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสทางการศึกษาและอาชีพที่จะออกไปปฏิบัติ ในตนเองเดียวกัน นพพร พาณิชสุข (2522 : 23) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีบทบาทสำคัญอย่างมาก ในการนำทางให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเด็กในระดับนี้ต้องการรู้จักตนเองว่า ควรจะดำเนินอาชีพในอนาคตได้อย่างไรจึงจะถูกต้อง ควรจะศึกษาในวิชาอาชีพใด ที่ไหน และในแต่ละวิชาชีพนี้จะต้องเรียนอะไรบ้าง ระยะเวลาเท่าใด ความต้องการเหล่านี้มีคุณลักษณะอย่างไร ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและแนวทางในการประกอบอาชีพ เช่น ฝึกอาชีพเบื้องต้น เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการศึกษาหรือฝึกฝนเพิ่มเติม หรือถึงขั้นมีความพร้อมที่จะทำงานอาชีพระดับกึ่งฝีมือ หรือถึงขั้นมีความพร้อมที่จะทำงานระดับกึ่งฝีมือ รวมทั้งการมีนิสัยในการทำงานที่ดี เช่น มีความขยันอดทน ซื่อสัตย์มีวินัยในการทำงาน (อนุพงศ์ สุขเกษม. 2527 : 52)

ดังเหตุผลที่แสดงข้างต้น จะเห็นได้ว่า การแนะแนวอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการไปให้สอดคล้องกับการศึกษาในปัจจุบัน ผู้แนะแนวควรที่จะพยายามช่วยเหลือให้นักเรียนเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ำที่มีความรู้ในเรื่องอาชีพแขนงต่าง ๆ ของงานอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของสังคม เพื่อจะได้เตรียมตัวศึกษาหาความรู้ หากความชำนาญ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

1.4 การจัดการบริการแนะแนวอาชีพ

ในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ ให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพนั้น พล แสงสว่าง (2529 : 37) สรุปว่า ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพ ต้องมีขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเอง การทดสอบ การให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลต่างๆ การทดลองงาน การติดตามผลการประเมินผล และการวิจัยเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพ ต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพราะจะทำให้น่าสนใจ และเป็นรูปธรรมมากกว่าการชี้แจงบรรยายธรรมดา

3. ต้องมีการส่งเสริมการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งต้องเริ่มทำตั้งแต่ชั้นเล็ก ๆ เพื่อเป็นการสร้างลักษณะนิสัยที่ดี ควรให้เด็กหาข้อมูลด้วยตนเองดีกว่าครูบอให้เด็ก

4. ข้อเท็จจริงของการแนะแนวอาชีพที่สำคัญประการหนึ่งคือ ขอบเขตของความสามารถของบุคคล มีความยืดหยุ่น ซึ่งทำให้บุคคลหนึ่งๆ ประกอบอาชีพได้หลายอาชีพในกลุ่มเดียวกันที่ต้องใช้ความสามารถใกล้เคียงกันหรือระดับเดียวกัน

5. การจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้น ต้องทำให้สอดคล้องกับอาชีพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศของประเทศไทย

นอกจากนี้ อาภา ถนัดช่าง (2528 : 14) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาการแนะแนวอาชีพให้ได้ผลนั้น จำเป็นต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ควรมีเครื่องมือเช่น แบบทดสอบความถนัด ความสนใจ ความสามารถและบุคลิกภาพครบชุด และเชื่อถือได้ เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองรอบด้านอย่างถูกต้อง

2. ควรมีระบบข้อมูลการให้ข่าวสารทางอาชีพ และความต้องการด้านตลาดแรงงานอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพในรูปแบบต่างๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ ระเบิดอร์ สไลด์ วีดิโอเทป คอมพิวเตอร์ หรือการจัดรายการบรรยาย จัดนิทรรศการทางอาชีพ การให้เด็กได้พบปะสัมภาษณ์บุคคลเพื่อประกอบอาชีพต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นการกระตุ้นความสนใจ สร้างทัศนคติหรือค่านิยมที่ดี และได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สำหรับการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองต่อไป

3. ควรมีระบบการให้คำปรึกษาทางอาชีพ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจได้

4. ควรมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองเรียน ฝึกงาน หรือหาประสบการณ์ทางอาชีพ ซึ่งเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน ที่ยืดหยุ่น และส่งเสริมด้านอาชีพของนักเรียน ตลอดจนความร่วมมือจากสถานประกอบการ หรือแหล่งประกอบอาชีพอิสระต่าง ๆ

5. ควรมีการจัดบริการทางานพิเศษ ในขณะที่นักเรียนกำลังศึกษา และงานที่นักเรียนไปประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา รวมทั้งการติดต่อแหล่งเงินทุน เพื่อให้นักเรียนกู้ยืมไปประกอบอาชีพส่วนตัว

6. ควรมีระบบติดตามผล ขณะที่นักเรียนกำลังศึกษา และฝึกงานในสถานศึกษา และหลังจากที่นักเรียนจบการศึกษาไปแล้วว่าได้ผลอย่างไร ควรปรับปรุงด้านใดบ้าง

จากที่กล่าวมาจะเป็นได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ฉะนั้น การแนะแนวอาชีพที่ได้ผลนั้น จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพด้วย

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

ในปี ค.ศ. 1965 กิบสัน (Gibson. 1965 : 416 - 422) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในมลรัฐโอไฮโอ มิชิแกน เวสต์เวอร์จิเนีย และอินเดียนา จำนวน 208 คน เกี่ยวกับการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนมากเห็นว่า การให้ข้อเสนอแนะทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก ครูถือเป็นบริการสำคัญในโครงการแนะแนวของโรงเรียน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ เดอกิน (Durgin. 1974 : 2674 - 2675) ซึ่งได้สำรวจการจัดโครงการแนะแนวอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในมลรัฐโอไฮโอ กับครูแนะแนว จำนวน 884 คน พบว่า ตามความเห็นของครูแนะแนวแล้ว บริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง และบางแห่งยอมรับว่าโครงการแนะแนวในโรงเรียนของตน ยังจัดบริการให้นักเรียนไม่เพียงพอ จำเป็นต้องปรับปรุงโดยรีบด่วน เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

นอกจากนี้ เพอร์ซิง และดีเมโทรโพลัส (Persings and Demetropoulus. 1981 : 455 - 458) พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐอินเดียนา จำนวน 248 คน

มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การแนะแนวอาชีพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากองค์ประกอบหนึ่งในโรงเรียน ทว่าให้นักเรียนรู้จักการวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในการปฏิบัติจริงด้านการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนนั้น อยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน จึงควรที่จะต้องปรับปรุงด้วยกลวิธีหลายอย่าง เพื่อที่จะให้เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการเตรียมตัวสำหรับการประกอบอาชีพ และในทำนองเดียวกัน เอ็ดวิน (Edwin. 1988 : 24263 - 24274) ได้ศึกษากับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1,121 คน ผู้ให้คำปรึกษาของวิทยาลัยและหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา พบว่า การให้ข้อเสนอแนะทางด้านอาชีพ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ หรือต่อการหางานทำ ข้อเสนอแนะทางด้านอาชีพที่ต้องการ คือ ความถนัด ความสนใจ และความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้งสามด้าน ตลอดจนคุณค่าต่องาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ

จากงานวิจัยต่างประเทศ เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากประการหนึ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพในอนาคต

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนวอาชีพ

2.1 ความหมายของชุดการแนะแนวอาชีพ

ชุดการแนะแนวอาชีพเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการแนะแนวอาชีพโดยเฉพาะ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายดังต่อไปนี้

ปรีญดา บุญศิลาเลิศ (2520 : 6) กล่าวว่า ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการแนะแนวอาชีพ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นมาอย่างมีระบบ เพื่อทดลองใช้แก้ปัญหาในการเลือกอาชีพของนักเรียน

จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ (2525 : 5) ให้ความหมายของชุดการแนะแนวอาชีพไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการของกระบวนการกลุ่ม และอุปกรณ์ต่าง ๆ

กฤษฎา จันทรวิภาค (2527 : 5) ได้กล่าวถึงความหมาย ของชุดการแนะแนว อาชีพว่าเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นการสร้างค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับงานอาชีพที่สนใจ เป็นการเตรียมเยาวชนให้ออกไปสู่โลกของงานอาชีพได้อย่างมั่นใจและเหมาะสม เป็นการเสริมย้ำความสนใจในอาชีพที่ตนมีอยู่แล้วให้มีมากขึ้น

ชุดการแนะแนว (รายงานการประชุมเค้าโครงปริญญาโท. 2531 : 2) คือ เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอน ประกอบด้วย

1. คู่มือครู ประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการฯ และเครื่องมือการวัดโดยใช่แบบสอบถาม แบบสังเกต
2. โปรแกรมกิจกรรมเรื่อง.....ซึ่งประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมินผล

จงดี ยั่งยืน (2535 : 42) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงการนำสื่อประสม มาใช้อย่างเป็นระบบเพื่อการบริการแนะแนวที่มุ่งให้ผู้รับได้สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมหรือบรรลุจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำเป็นชุดที่เรียกว่า ชุดการแนะแนว

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนวดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ชุดการแนะแนว อาชีพ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สร้างขึ้น โดยการนำวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ ที่มีลักษณะ เป็นสื่อประสมจัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการแนะแนวอาชีพให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่าง เป็นระบบซึ่งประกอบด้วย คู่มือครู และโปรแกรมการใช้ชุดแนะแนวอาชีพ เพื่อใช้ในการสอน เรื่องการเตรียมตัวประกอบอาชีพ โดยมีวิธีการสอนต่าง ๆ ได้แก่ การอภิปราย การแสดง บทบาทสมมติ การสัมภาษณ์ และการทัศนศึกษา พร้อมการใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่มีลักษณะ เป็นสื่อประสม ได้แก่ เทปโทรทัศน์ สไลด์ รูปภาพอาชีพ และจุลสารอาชีพ เพื่อช่วยให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

2.2 จุดมุ่งหมายของการใช้ชุดการแนะแนว

การนำชุดการแนะแนวมาใช้ในงานแนะแนว จงดี ยั่งยืน (2535 : 44) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ทั่วไปโดยสังเขป ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้กิจกรรมการแนะแนวเปลี่ยนแปลงได้หลาย ๆ รูปแบบ
2. เพื่อให้ผู้รับบริการได้มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาจริง
3. เพื่อทำให้ผู้รับบริการได้เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น
4. เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับบริการสนใจอยากเข้าร่วมทำกิจกรรม และเพิ่มแรงจูงใจ

ในการมารับบริการแนะแนว

5. เพื่อให้บริการแนะแนวสามารถให้บริการแก่นักเรียนและผู้รับบริการได้มากขึ้น ทั้งปริมาณและคุณภาพ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนวอาชีพ

ปริญดา บุญศิลาเลิศ (2520 : 45) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพมสารคาม "พมอดุลวิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คนกลุ่มทดลองได้รับการแนะแนวอาชีพ โดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ กลุ่มควบคุมได้รับการแนะแนวอาชีพแบบเดิมที่ทางโรงเรียนปฏิบัติอยู่แล้ว ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพนี้ มีคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการเลือกอาชีพแต่ละด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการแนะแนวโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และต่ำกว่านักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพ โดยใช้วิธีเดิมที่เคยได้รับอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ (2525 : 62) ได้ทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้วยวิธีบรรยาย ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอน

กิจกรรมแนะแนวอาชีพ มีคะแนนปัญหาในการเลือกอาชีพทุกด้านต่ำกว่าก่อนได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กฤษณา จันทรวิภาค (2527 : 34) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพศิรินทร์ จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 35 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนกิจกรรมแนะแนวด้วยวิธีปฏิบัติ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีผลสัมฤทธิ์เรื่องอาชีพ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์ (2530 : 52) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการตัดสินใจเลือกอาชีพ สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปกรณัม วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 40) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และ

เพท่าย เจริญคุณวิวัฒน์ (2535 : 78) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพนาฏศิลป์ - ดนตรีไทย ของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์ อ่างทอง จำนวน 30 คน พบว่า คะแนนความสนใจในวิชาชีพนาฏศิลป์ - ดนตรีไทย ของกลุ่มทดลองในกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพสูงกว่าคะแนนความสนใจในวิชาชีพนาฏศิลป์ - ดนตรีไทย ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนวอาชีพต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า ชุดการแนะแนวอาชีพ เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่งในการแนะแนวอาชีพ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ข้อมูลด้านอาชีพ ช่วยเพิ่มความสนใจด้านอาชีพ และการตัดสินใจเรื่องอาชีพได้ดีกว่าการสอนปกติ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพ

3.1 ความหมายของอาชีพศึกษา

ความหมายของอาชีพศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ คือ

วรรณ พรหมบุญ (2526 : 1) ได้อธิบายว่า การศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) เป็นกระบวนการในการพัฒนาทำให้เกิดความรู้ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม ที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ความสามารถเชิงอาชีพ เช่น การเลือกอาชีพ การสัมพันธ์กับผู้อื่นด้านอาชีพ มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองในเรื่องการทำงานหาเงิน การทำกิจกรรมในยามว่าง ทั้งนี้จะต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาให้ครบ 4 ขั้นตอน คือ การเข้าใจ (Awareness) การสำรวจ (Exploration) การเตรียมตัว (Preparation) การลงมือทำงาน (Placement) และขั้นสุดท้าย คือ การศึกษาต่อเนื่องจนกระทั่งผู้ใหญ่ (Continuing Adult Education)

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 112) ได้แสดงทัศนะของอาชีพศึกษาไว้ว่า แนวคิดของอาชีพศึกษานั้น เป็นความพยายามที่จะเชื่อมกิจกรรมการเรียนของโรงเรียนเข้ากับพัฒนาการทางความคิดในเรื่องอาชีพของนักเรียน และครอบคลุมไปถึง การพัฒนาการ แนวทางการดำเนินชีวิตของบุคคล ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียน รวมทั้งความเข้าใจในโลกของตน และการใช้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

ทิพย์วรรณ กิตติพร (2530 : 112) กล่าวว่า อาชีพศึกษา (Career Education) คือ กระบวนการต่อเนื่องที่เกิดและพัฒนาไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ของบุคคล ด้ยเริ่มจากการให้บุคคลได้เข้าใจตนเอง ในเรื่องความสามารถ ความสนใจ ทักษะและค่านิยม และช่วยให้บุคคลมองตนเองตามความเป็นจริง สามารถสร้างเป้าหมายในการประกอบอาชีพให้กับชีวิตอย่างชาญฉลาดและมีขั้นตอน

วิลเลอร์ และชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Wheeler and Shofstoll. 1973) ได้ให้ความหมายของอาชีพศึกษาไว้ว่า อาชีพศึกษา เป็นเมธีหรือเป็นเรื่องของความคิดที่แทรกอยู่ในทุก ๆ วิชา ครูอาจารย์ผู้สอนจะต้องสอนให้สัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้เรียนเรียน สอดแทรกความคิดเกี่ยวกับอาชีพเข้าไปในทุก ๆ ระดับชั้น ต้องค่อย ๆ ให้ข้อมูล เพื่อสร้างหรือเปลี่ยนเจตคติแก่ผู้เรียน ดังนั้น โปรแกรมของอาชีพศึกษาจึงเป็นโปรแกรมต่อเนื่อง ปล่อยให้ผู้เรียนพิจารณาตัวเอง สืบสวนตัวเอง ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ซึ่งอาจจะเป็นระดับวิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาก็ได้ โดยผู้เรียนจะต้องรู้จักเกี่ยวกับตนเอง และจะต้องรู้ตัวก่อนว่าจะเรียนไปเพื่ออะไร และ/หรือเรียนเพื่อเตรียมตัวไปสู่อาชีพอะไร

จากความหมายของอาชีพศึกษาดังกล่าว อาชีพศึกษาหมายถึง กระบวนการต่อเนื่องในการพัฒนาบุคคลด้านอาชีพ โดยเริ่มจากการทำให้บุคคลารู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักและเข้าใจอาชีพและการเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ

3.2 ลำดับขั้นของการสอนอาชีพศึกษา

ลำดับขั้นของการสอนอาชีพศึกษา ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 63) ได้กล่าวไว้ คือ

ขั้นที่ 1 การรู้จักและเข้าใจตนเอง (Self - Awareness) เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับ ความสนใจ ความสามารถ ความถนัด บุคลิกภาพ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของตนเอง

ขั้นที่ 2 การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ (Career Awareness) เป็นขั้นตอนของการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกของงานอย่างกว้าง ๆ โดย

ประการที่ 1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสำรวจเกี่ยวกับตนเองและช่วยให้เข้าใจตนเองได้ดีขึ้น

ประการที่ 2 ให้ข้อมูลอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับอาชีพแต่ละอาชีพ

ประการที่ 3 ให้ข้อมูลอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับประเภทหรือกลุ่มอาชีพต่าง ๆ

ประการที่ 4 ำให้แสดงความคิดเห็น ความชอบ - ำไม่ชอบ เกี่ยวกับอาชีพแต่ละอาชีพ

ประการที่ 5 ำให้อภิปรายถึงบทบาทและความสำคัญของอาชีพแต่ละอาชีพ

ประการที่ 6 ำให้อภิปรายถึงบทบาทของบุคคลที่ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ

ขั้นที่ 3 การปฐมนิเทศเกี่ยวกับอาชีพ (Career Oreintaion) เป็นขั้นตอนของการปฐมนิเทศเกี่ยวกับประเภทหรือกลุ่มของอาชีพ และรูปแบบของชีวิต (Life - Styles) ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพประเภทนั้น ๆ หรือกลุ่มนั้น ๆ

ขั้นที่ 4 การสำรวจเกี่ยวกับอาชีพ (Career Exploration) เป็นขั้นตอนของการสำรวจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ำให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยศึกษาเกี่ยวกับความรู้องค์ประกอบ และทักษะต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพแต่ละอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสภาพของงานที่มีผลต่อทางด้านจิตใจของผู้ที่ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ความสำคัญของงานอาชีพนั้น ๆ ตลอดทั้งการเตรียมการช่วยเหลือนักเรียนในการกำหนดเป้าหมายของอาชีพในอนาคต

ขั้นที่ 5 การเตรียมตัวเกี่ยวกับอาชีพ (Career Peparation) เป็นการเตรียมตัวที่จะเข้าสู่อาชีพ ในขั้นนี้จะเป็นขั้นที่เกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะเข้าสู่อาชีพ และในขั้นนี้ ควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นที่จะช่วยให้การเลือกอาชีพของนักเรียนประสบความสำเร็จ ควรจะพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ และควรติดตามมองดูว่า ผู้เรียนสมควรจะเรียนวิชาใดบ้างก่อนจะเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ ตลอดทั้งจะต้องศึกษาอะไรเพิ่มเติมอีกบ้างเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพนั้น ๆ

3.3 ทฤษฎีพัฒนาทางอาชีพ

ทฤษฎีพัฒนาทางอาชีพของ ซูเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 :

104 - 105 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1957) ได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการทางอาชีพโดยแบ่งเป็น 5 ขั้น ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเจริญเติบโต อยู่ในช่วงตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุ 14 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง หรืออัตมโนทัศน์ โดยเริ่มจากการถือตนตามแบบ

บุคคลสำคัญในครอบครัวหรือในโรงเรียน ในช่วงแรกของขั้นเจริญเติบโตนี้ เด็กจะมีส่วนร่วมในสังคมเพิ่มขึ้นและได้มีโอกาสดสอบในสภาพความเป็นจริงมากขึ้น สำหรับขั้นการเจริญเติบโตนี้ จำแนกเป็นระยะย่อย ๆ 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะที่เด็กยังไม่สนใจเรื่องอาชีพ ระยะนี้เด็กจะมีอายุอยู่ในช่วง 3 ปี แรกของชีวิต

ระยะที่ 2 ระยะเพื่อฝัน เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 4 - 10 ปี ระยะนี้เด็กจะคิดถึงเรื่องอาชีพในลักษณะเพื่อฝัน และอาจมีการเล่นหรือการแสดงบทบาทตามความเพื่อฝัน

ระยะที่ 3 ระยะความสนใจ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11 - 12 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง โดยจะใช้ความชอบและความสนใจเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพและกิจกรรมต่าง ๆ

ระยะที่ 4 ระยะความสามารถ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 13 - 14 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพโดยคำนึงถึง ความสามารถของตนเอง พร้อมทั้งคำนึงถึงคุณสมบัติอื่น ๆ ของตน มีความต้องการอยากจะทำ หรือต้องการฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นการสำรวจ ขั้นนี้บุคคลมีอายุระหว่าง 15 - 24 ปี เป็นขั้นของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพ ขณะอยู่ในโรงเรียนโดยการสำรวจจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรืองานอดิเรก หรือจากการทำงานพิเศษ และทดลองสวมบทบาทงาน หรืออาชีพนั้น ๆ ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มแสวงหาประสบการณ์จากการทำงานและจากการทำกิจกรรมต่างๆ สำหรับขั้นการสำรวจนี้แบ่งเป็นระยะย่อย ๆ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มพิจารณาและทดลองเลือกอาชีพ แต่ยังไม่ตัดสินใจแน่นอนอยู่ในช่วงอายุ 15 - 17 ปี โดยบุคคลจะพิจารณาอาชีพตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถค่านิยม และโอกาสในการได้งานทำ สำหรับระยะนี้นั้น จะมีการลองเลือกลองปฏิบัติ อบรมรายการทำงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และประสบการณ์อื่น ๆ

ระยะที่ 2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการด้านอาชีพ หรือระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเลือกอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 18 - 21 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลพิจารณา

เลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น โดยพิจารณาจากลักษณะของตนเอง ลักษณะของงาน อาชีพ และโอกาสที่จะได้งานทำ นอกจากนี้ ยังเป็นระยะที่บุคคลเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงาน โดยพยายามหาประสบการณ์จากการฝึกงานหรือพยายามศึกษาวิชาพื้นฐานในการประกอบอาชีพ นั้น ๆ เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการทำงาน

ระยะที่ 3 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 22 - 24 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้ตัดสินใจเลือกอาชีพแล้ว และเริ่มทดลองปฏิบัติงาน หรือทำงานที่เลือกในอาชีพนั้น ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักฐาน เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่ถาวร อยู่ในช่วงอายุ 24 - 44 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้ค้นพบงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงาน เพื่อจะยึดเป็นอาชีพที่ถาวร แต่ในระยะต้นๆ ของขั้นการสร้างหลักฐานอาจจะมีการทดลองงาน และเปลี่ยนแปลงงานอยู่บ้าง แต่บางคนก็อาจจะไม่มีการทดลองหรือเปลี่ยนงาน สำหรับขั้นสร้างหลักฐานนี้แบ่งเป็นระยะย่อย ๆ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะทดลองการปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 25 - 30 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงงานอีกครั้งหนึ่ง หรือสองครั้งจึงจะพบงานที่ยึดเป็นอาชีพที่ถาวร แต่สำหรับบางคนจะไม่มีในระยะนี้คือ เขาจะประกอบอาชีพที่ถาวรเลยไม่มีการเปลี่ยนงาน

ระยะที่ 3 ระยะสร้างความมั่นคงในอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 31 - 44 ปี ระยะนี้บุคคลจะเริ่มทำงานตามแบบแผนงานอาชีพที่กระจ่างจัด เพื่อสร้างงานให้มั่นคงและพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ขั้นที่ 4 ขั้นคงไว้ซึ่งความมั่นคงในอาชีพ หรือขั้นของอาชีพที่มั่นคง อยู่ในช่วงอายุ 45 - 64 ปี เป็นขั้นที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยจะดำเนินการประกอบอาชีพที่เลือกแล้วและ สร้างความก้าวหน้า และความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นเสื่อมถอย เป็นขั้นที่บุคคลมีอายุ 65 ปี ขึ้นไป ในขั้นนี้บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ เริ่มมีความเสื่อมถอยทั้งพลังปัญญา และพลังร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของงาน และหยุดงานนั้นไปในที่สุด หรืออาจจะมีกิจกรรมอื่น ๆ หรืองานครึ่งเวลา หรืองานอดิเรก ทดแทนงานอาชีพเดิม สำหรับขั้นความเสื่อมถอยนี้ จำแนกเป็นระยะย่อย ๆ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะลดการทำงานลง อยู่ในช่วง 65 - 70 ปี เป็นช่วงที่บุคคลเริ่มลดประสิทธิภาพการทำงานในอาชีพของตน การทำงานของบุคคลในช่วงนี้จะช้าลง บางคนมีการเปลี่ยนหน้าที่การงาน ลักษณะของงาน หรืออาจทำงานเป็นบางเวลา

ระยะที่ 2 ระยะเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง คือตั้งแต่อายุ 71 ปี ขึ้นไป เป็นช่วงของการพักผ่อน หยุดประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง บางคนอาจจะหยุดทำงานอย่างมีความสุข แต่บางคนอาจจะพบแต่ความไม่สมหวังหรืออาจจะทำงานไปเรื่อย ๆ จนถึงอายุขัย

จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ จะเห็นว่าขั้นพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลที่มีอายุระหว่าง 13 - 14 ปี อยู่ในขั้นการเจริญเติบโต ระยะที่ 4 คือระยะของความสามารถเด็กจะพิจารณาอาชีพ โดยคำนึงถึงความสามารถของตน มีความต้องการอยากจะทำอะไรหรือต้องการฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพต่อไป

3.4 การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 23) ได้กล่าวถึง การเตรียมตัวประกอบอาชีพว่า ใวันลำดับขั้นการสอนอาชีพศึกษาว่าเป็นการเตรียมตัวที่จะเข้าสู่อาชีพ ในขั้นนี้จะเป็นขั้นที่เกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะเข้าสู่อาชีพ ควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นที่จะช่วยให้การเลือกอาชีพของนักเรียนประสบความสำเร็จ ควรจะพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ และควรติดตามมองดูว่า ผู้เรียนสมควรจะเรียนวิชาใดบ้างก่อนจะเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ ตลอดทั้งจะต้องศึกษาอะไรเพิ่มเติมอีกบ้างเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 115) ที่กล่าวว่า ในขั้นนี้ควรจะได้รับข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนมีความเข้าใจต่ออาชีพอย่างลึกซึ้งในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อการเตรียมตัวของบุคคลให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการเข้าประกอบอาชีพนั้น ๆ

การที่บุคคลจะเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพได้นั้น จะต้องมีความรู้ที่ติดต่อกับอาชีพที่เลือก มีความรู้และเข้าใจในคุณลักษณะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ตลอดจนได้พัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเข้าสู่อาชีพ ครูควรช่วยในการให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่นักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อาจทำได้โดยจัดทำห้องสมุดอาชีพซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับอาชีพทุกประเภท ตลอดจนจัดโปรแกรมต่าง ๆ เช่น การฝึกงานหรือการดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาส

สัมพันธ์กับสภาพความเป็นจริงของงานอาชีพที่ตนคาดว่าจะประกอบอาชีพนั้น ๆ (ทิพย์วรรณ กิตติพร. 2531 : 9)

สำหรับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า นั้น พยุง วงศ์ศิริธร (2532 : 420) ได้กล่าวไว้ว่า ควรศึกษาข้อเท็จจริงสำหรับตนเองบางประการให้ถ่องแท้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานและการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ

1. พึ่งมีความถนัดและรักวิชาการตัดเย็บเสื้อผ้า โดยดูได้จากผลงานที่เคยปฏิบัติมาเกี่ยวกับด้านฝีมือ ความประณีต ความสะอาดของงานและมีเทคนิคต่าง ๆ ในด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า ตลอดจนความคล่องแคล่วในการทำงานทันเวลาที่กำหนดนัดหมาย ความสามารถติดต่อพบปะและปรับปรุงตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ด้วย
2. พึ่งมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
3. พิจารณาอุปนิสัยใจคอและบุคลิกภาพของเราเองว่า มีความเหมาะสมกับงานตัดเย็บเสื้อผ้าเพียงใด เพราะอาชีพแขนงนี้จำเป็นต้องใช้คุณสมบัติพิเศษต่าง ๆ เพื่อช่วยทำให้เกิดความสุขและความสำเร็จด้วยดี
4. สุขอนามัย ควรเป็นบุคคลที่ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อดทนต่องานเสื้อผ้าอย่างมั่นคง ดังนั้น ผู้ที่จะประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าจึงควรจะต้องเข้าใจในตนเองถึง ความสามารถ ความสนใจ อุปนิสัยหรือบุคลิกภาพ และควรมีความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านั้นด้วย

3.5 งานวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพ

อัล อาฮับ ไชนับ อับดุลเลาะห์ (AL - Adhab, Zainab Abdullah. 3186 - A : 1993) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอาชีพศึกษาสำหรับผู้หญิงในสหรัฐอเมริกาบริบทโดยศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาหญิงในวิทยาลัย อัล-อาฮับ ในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพพบว่า มีรูปแบบการทำอาชีพศึกษากับผู้หญิงในประเทศเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งก่อนเรียนและขณะเรียนในวิทยาลัย มีเพียงผู้หญิงในเมืองใหญ่ ๆ และพี่สาวคนโตในครอบครัวเท่านั้นที่มีโอกาสในการรับรู้ด้านอาชีพศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโป่งเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2537 ที่เลือกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 19 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโป่งเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2537 ที่เลือกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 16 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ให้นักเรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน ระบุอาชีพที่เลือกและตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. คัดเลือกเอาเฉพาะนักเรียนที่ระบุว่าเลือกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ได้จำนวน 19 คน และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
3. นำคะแนนจากแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ แล้วสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง
4. สุ่มนักเรียนจากข้อ 3 จำนวน 16 คน แล้วจับคู่ (Matching) เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ

การสร้างโปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเป็นลำดับขั้น ดังนี้

- 1.1 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมแนะนำ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 1.2 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับการแนะนำอาชีพ
- 1.3 ศึกษาตำรา และเอกสารเกี่ยวกับอาชีพศึกษาและพัฒนาการทางอาชีพ
- 1.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับชุดการแนะนำอาชีพ
- 1.5 สร้างโปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย เรื่องวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย
- 1.6 นำโปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และอาจารย์นฤมล ทิพย์โยธา อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยสารพัดช่าง-สีพระยา ตรวจสอบเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการและการประเมินผล แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
- 1.7 นำโปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน 8 คน ที่ไม่ใช่งroupตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไข

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์และวันพุธ เวลา 16.00 - 16.50 น.

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

โปรแกรมการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามลำดับชั้น ดังนี้

- 2.1 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมแนะนำ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของหน่วยศึกษานิเทศน์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 2.2 ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการแนะนำอาชีพ
- 2.3 ศึกษาตำราและเอกสารเกี่ยวกับอาชีพศึกษาและพัฒนาการทางอาชีพ
- 2.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับชุดการแนะนำอาชีพ
- 2.5 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และการประเมินผล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย
- 2.6 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เขียวขจรประสิทธิ์ และอาจารย์นฤมล ทิพย์โยธา อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา ตรวจสอบเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2.7 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโป่งเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน 8 คน ที่ไม่ชักกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไข

โปรแกรมการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 16.00 - 16.50 น.

3. แบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

- 3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับอาชีพศึกษาและพัฒนาการทางอาชีพ
- 3.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
- 3.3 สร้างแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า โดยให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยนํานแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมริตา แสนคาเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และ อาจารย์ณมล ทิพย์โยธา อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.5 หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนํานแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 49 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านทุ่งก่อวิทยาคม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน 50 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ จังหวัดเชียงราย จำนวน 50 คน ที่เลือกเรียนวิชาการตัดเย็บเสื้อผ้า แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด นำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดไปยังต่ำสุด แล้วแยกเป็นนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t - test แล้วเลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า t ระหว่าง 2.20 - 15.87 จำนวน 47 ข้อ

3.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ 3.5 จำนวน 47 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

ตัวอย่างแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

คำชี้แจง แบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพนี้มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการประเมินตนเองเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่ง
ในแต่ละข้อที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริง	จริง	จริง	จริง	จริง
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าเย็บผ้าได้	.....	.....	.....	.....	.....
2. ข้าพเจ้าสอยชายผ้าเป็น	.....	.....	.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าแก้ไขจักรเมื่อขัดข้องเล็กน้อยได้	.....	.....	.....	.....	.....
4. ข้าพเจ้าจะถามผู้มีความรู้เมื่อมีปัญหาในการตัดเย็บ ...	.....	.....	.....	.....	.....
5. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นเมื่อได้ฟังเรื่องเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1. อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	.....	.....	.....	.....	.....
2. การตัดเย็บที่ประณีตช่วยให้มีลูกค้าเพิ่มมากขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
3. ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าควรจะมีความรู้ เรื่องการแต่งกายตามสมัยนิยมด้วย	.....	.....	.....	.....	.....
4. อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าสามารถทำเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมก็ได้	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1. ข้าพเจ้ามักจะหาโอกาสพบปะกับบุคคลที่ประกอบ อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	.....	.....	.....	.....	.....
2. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	.....	.....	.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าขอใบรายการในโทรทัศน์เกี่ยวกับอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า	.....	.....	.....	.....	.....
4. ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ที่โรงเรียนจัดให้มีขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการประเมินตนเองเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์การตัดเย็บ	.....	.....	.....	.....	.....
2. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสามารถในการตัดเย็บ.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีประสบการณ์ในอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความอดทนในการประกอบ อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....

ให้นักเรียนเติมข้อความที่เกี่ยวกับตนเองลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง สิ่งที่ข้าพเจ้า
ควรปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เพื่อให้เหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า คือ _____

_____

_____

_____

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดไว้ดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริงมาก	ให้	4	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Control Group Pretest - Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 77) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Control Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
E	T _{E1}	X	T _{E2}
C	T _{C1}	~ X	T _{C2}

ความหมายของสัญลักษณ์

E	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม
T _{E1} , T _{E2}	แทน	การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองตามลำดับ
T _{C1} , T _{C2}	แทน	การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุมตามลำดับ
X	แทน	การใช้ชุดการแนะนำอาชีพ
~ X	แทน	การสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนทดลอง ผู้วิจัยใช้คะแนนการเตรียมตัวประกอบอาชีพของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ในขั้นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) .

2. ขณะทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองใช้ชุดการแนะนำอาชีพ ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยทำการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เวลา 16.00 - 16.50 น. ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 19 ธันวาคม 2537 - วันจันทร์ที่ 30 มกราคม 2538 ยกเว้นในการทดลองครั้งที่ 7 - 10 ที่ต้องทำในวันเสาร์และวันอาทิตย์

2.2 กลุ่มควบคุม ทำการสอนแบบปกติตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยทำการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เวลา 16.00 - 16.50 น. ตั้งแต่วันอังคารที่ 20 ธันวาคม 2537 - วันอังคารที่ 31 มกราคม 2538

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ
2. เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ มัชยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า โดยใช้สูตร t - test แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 185 - 186)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	คือ	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
$\bar{X}_H$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	คือ	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	คือ	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	คือ	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	คือ	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum S_i^2$	คือ	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
S_t^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือชิ้นทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ก่อนและหลังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ มาใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	มัธยฐานของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
Q.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
ดังแสดงในตาราง 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง	8	153.44	10.49	
หลังการทดลอง	8	194.00	18.00	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ มีคะแนนมัธยฐานสูงกว่าก่อนการทดลอง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อน และหลังการทดลองโดยวิธีการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ ปรากฏว่า ภายหลังการทดลองมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนมากกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 1 (ดังแสดงผลการวิเคราะห์ ข้อมูลในตาราง 6 ภาคผนวก ก)

ตาราง 3 เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มควบคุม	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง	8	154.50	10.16	
หลังการทดลอง	8	172.47	7.25	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีคะแนนมัธยฐาน สูงกว่าก่อนการทดลอง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ภายใต้วิธีการสอนแบบปกติ ปรากฏว่า ภายหลังจากการสอนแบบปกตินักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากกว่าก่อนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 2 (ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 7 ภาคผนวก ก)

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
และหลังได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D	T
กลุ่มทดลอง	8	194.00	18.00	
กลุ่มควบคุม	8	172.47	7.25	1.00**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีคะแนนมัธยฐาน
สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของ
นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ปรากฏว่า
นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากกว่า
นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับ
การใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมกว่านักเรียน
ที่ได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 3 (ดังแสดงผลการวิเคราะห์
ข้อมูลในตาราง 8 ภาคผนวก ก)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ และการสอนแบบปกติที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพและการสอนแบบปกติ

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพเหมาะสมกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2537 ที่เลือกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มจากง่ายจากประชากรทั้งหมดที่สมัครใจ เข้าร่วมการทดลอง แล้วจึงจับคู่ (Matching) เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนแผนการเรียนวิชาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2537 ที่เลือกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรทั้งหมดที่สมัครใจ เข้าร่วมการทดลอง แล้วจึงจับคู่ (Matching) เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยใช้คะแนนการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ในขั้นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2. ฆะทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ใช้ชุดการแนะนำอาชีพ ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้โดยทำการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ และวันพุธ เวลา 16.00 – 16.50 น. ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 19 ธันวาคม 2537 ถึงวันจันทร์ที่ 30 มกราคม 2538 ยกเว้นในการทดลองครั้งที่ 7 – 10 ที่ต้องทำในวันเสาร์และวันอาทิตย์

2.2 กลุ่มควบคุม ทำการสอนแบบปกติตามโปรแกรมที่กำหนดไว้โดยทำการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 16.00 – 16.50 น. ตั้งแต่วันอังคารที่ 20 ธันวาคม 2537 ถึงวันอังคารที่ 31 มกราคม 2538

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ

2. เปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ซึ่งพบว่า

1. เมื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 แสดงว่า การใช้ชุดการแนะแนวอาชีพทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ทั้งนี้ เพราะการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพเป็นวิธีการที่เป็นระบบ มีขั้นตอน มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็น มีการทัศนศึกษา การสัมภาษณ์และฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อประสมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อาภา ถนัดช่าง (2528 : 14) ที่กล่าวว่า ในการพัฒนาการแนะแนวอาชีพให้ได้ผลนั้น จะต้องมีการมีเครื่องมือเพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกงาน และหาประสบการณ์ทางอาชีพ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมปอง สุขศงคารกิติ (2530 : 66) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร

ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสนใจด้านอาชีพสูงขึ้นหลังจากการให้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 41) ที่ได้ศึกษาผลของการให้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้ชุดการแนะนำอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าชุดการแนะนำอาชีพสามารถพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนได้

2. เมื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ ปรากฏว่า นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติสามารถพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนให้เหมาะสมขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสอนแบบปกติซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน โดยผู้วิจัยใช้การสอนอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ มีการบรรยายประกอบการใช้สื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็นและมีการสรุป ซึ่งพบว่า นักเรียนทุกคนมีความตั้งใจเรียนดี โดยสังเกตจากการตั้งใจฟังการบรรยาย มีการซักถาม ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในช่วงการอภิปราย และในครั้งสุดท้ายของการสอนผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการเรียนเรื่องการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า นักเรียนส่วนใหญ่ออกความคิดเห็นว่า ได้รับความรู้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าและจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมปอง สุขศฤงคารกิติ (2530 : 66) ที่พบว่า นักเรียนมีความสนใจด้านอาชีพสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 41) ที่พบว่า

นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติสามารถพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนได้

3. เมื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนที่ได้รับการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณา จันทรวินาศ (2527 : 34) ที่ได้ศึกษาผลการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพศิรินทร์ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพกับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติมีคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องอาชีพแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ทิพย์มาศย์ พิมลศักดิ์ (2530 : 52) ที่ได้ศึกษาผลการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 41) ที่ได้ศึกษาผลของการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยที่สอดคล้องกันดังกล่าวข้างต้นของ กฤษณา จันทรวินาศ ทิพย์มาศย์ พิมลศักดิ์ และปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ แสดงให้เห็นว่า การชี้ชุดการแนะแนวอาชีพได้ผลที่ดีกว่าการสอนแบบปกติซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้เพราะการชี้ชุดการแนะแนวอาชีพในครั้งนี้ประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมุติ การสัมภาษณ์ และการทัศนศึกษาพร้อมทั้งอุปกรณ์ที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม เช่น แบบสำรวจความสนใจ วิดีทัศน์ สไลด์ รูปภาพและจุลสาร ตลอดจนให้นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์

ทำให้นักเรียนได้เห็นและสัมผัสกับของจริง ผลของการสอนโดยใช้ชุดและแนวอาชีพจึงมีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ คมเพชร ฉัตรสุภกุล (2522 : 170) ที่เชื่อว่า การสอนโดยการใช้ประสบการณ์ตรงจะทำให้เกิดความประทับใจมากกว่าการสอนโดยมุ่งพัฒนาความรู้เพียงอย่างเดียว และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ พล แสงสว่าง (2529 : 37) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานและแนวอาชีพต้องนำใช้กิจกรรมเป็นสื่อเพราะจะทำให้หน้าสนใจ และเป็นรูปธรรมมากกว่าการชี้แจงโดยการบรรยาย

แม้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ เรื่องการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า มีการพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า เหมาะสมขึ้นกว่าก่อนที่จะได้รับการสอนแบบปกติ แต่เป็นการเพิ่มขึ้นที่น้อยกว่าการใช้ชุดและแนวอาชีพ ทั้งนี้เพราะว่าการสอนแบบปกติ นักเรียนได้รับทราบข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ จากการบรรยายประกอบการใช้อุปกรณ์การสอนและจากการอภิปรายซักถามเท่านั้น นักเรียนไม่ได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงทำให้สภาพการเรียนรู้การสอนไม่เข้าความสนใจของนักเรียน ซึ่งแตกต่างจากการใช้ชุดและการและแนวอาชีพที่มีวิธีการต่าง ๆ คือ การอภิปรายกลุ่มกรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ การทัศนศึกษาและการฝึกประสบการณ์ทำให้ให้นักเรียนได้สัมผัสกับของจริง และมีความสนใจกระตือรือร้นในการเรียนทุกครั้ง โดยสังเกตจากการซักถามแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายกลุ่ม และมีการซักถามเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย หรือปัญหาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ในการตัดเย็บเสื้อผ้า ความพร้อมของการเตรียมอุปกรณ์ในการตัดเย็บเสื้อผ้า เพื่อที่จะนำไปฝึกประสบการณ์ที่โรงเรียนสอนตัดเย็บเสื้อผ้า และในครั้งสุดท้ายของการทำกิจกรรม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากความรู้ที่ได้รับ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ได้รับความรู้จากการเรียนและการฝึกประสบการณ์ทำให้เข้าใจถึงรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าและจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเองต่อไป

ในครั้งสุดท้ายของการทำกิจกรรม ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้นักเรียนทั้งกลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดการและแนวอาชีพและกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนจะมีความเหมาะสมขึ้นหลังจากที่ได้รับการใช้ชุดการและแนวอาชีพและได้รับการสอนแบบปกติแล้วก็ตาม ตัวนักเรียนเองก็จะพัฒนาตนเองเพื่อให้มีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นกว่าเดิม เพื่อที่จะช่วยให้

ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าในอนาคตต่อไป การพัฒนาตนเอง
 ของนักเรียนที่จะปฏิบัติเช่น ผักกาดในการสอย การเย็บตะเข็บต่างๆ ให้ความประณีตมากยิ่งขึ้น
 ต้องมีความอดทนต่ออุปสรรคในการทำงาน หรือฝึกหัดให้เป็นคนที่ใจเย็น เพิ่มความสนใจและ
 ติดตามความเคลื่อนไหวของแฟชั่นตลอดเวลา ควรจะปรับปรุงตนเองในการพูด เช่น พูดให้
 ไพเราะมากยิ่งขึ้น และหลังจากจบการศึกษาแล้วจะไปหาความรู้เพิ่มเติมจากโรงเรียนสอน
 ตัดเย็บเสื้อผ้าหรือไปเป็นลูกมือกับช่างตัดเย็บเสื้อผ้าก่อน และในปีการศึกษา 2538 ก็จะเลือก
 เรียนวิชาอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งทางโรงเรียนจะพานักเรียนไปเรียนที่วิทยาลัยการอาชีพ
 เชียงรายต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า การนำชุดการแนะแนวอาชีพสามารถพัฒนา
 การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนได้เหมาะสมกว่าการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การนำชุดการแนะแนวอาชีพทำให้นัก
 นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าสูงขึ้น จึงควรส่งเสริมให้มีการนำชุดการ
 แนะแนวอาชีพกับนักเรียนที่เรียนวิชาตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นวิชาเลือก

1.2 เนื่องจากชุดการแนะแนวอาชีพมีวิธีดำเนินการหลายวิธี ผู้ดำเนินการนำ
 ชุดการแนะแนวควรจะศึกษา และทำความเข้าใจขั้นตอนของโปรแกรมการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง
 ให้เป็นอย่างดีเสียก่อนที่จะนำไปดำเนินการ

1.3 ครูแนะแนวควรส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนทดลองประกอบอาชีพ
 ตัดเย็บเสื้อผ้าในระหว่างเรียนด้วย เพื่อให้นักเรียนมีทักษะและประสบการณ์อาชีพตัดเย็บ
 เสื้อผ้า ซึ่งจะทำให้นักเรียนมองเห็นช่องทางใน การประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า หลังจาก
 จบการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไปแล้ว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

- 2.1 ควรทดลองใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นต้น
- 2.2 ควรทดลองใช้ชุดการแนะนำอาชีพเพื่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น เสริมสวย เกษตรกรรม ช่างก่อสร้าง เป็นต้น
- 2.3 ควรมีการติดตามผลหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้ว 1 เดือน 3 เดือน และ 6 เดือน เพื่อศึกษาการพัฒนาตนเองของนักเรียนที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
- 2.4 ควรทดลองใช้เทคนิคอื่นเพื่อพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียน เช่น การแนะนำอาชีพเป็นกลุ่ม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณา จันทรวิภาค. ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- คมเพชร นัตรศุภกุล. บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยการติดตามผู้จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2534.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ, 2530.
- จงดี ยิ่งยีน. "การนำชุดการแนะแนวมาใช้ในการแนะแนว," วารสารการศึกษานอกระบบ. 7 : ฉ.18 : 42 - 45 ; สิงหาคม 2535.
- จินดาภรณ์ อังสุวรรธชาติ. การทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525. อัดสำเนา.
- ชม ภูมิภาค, "การศึกษาเพื่องานอาชีพ," ศูนย์ศึกษา. 1 : 46 - 51 ; กรกฎาคม - กันยายน 2526.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการรหัสสถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- ทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์. ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน นานุกสิลปชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ทิพย์วรรณ กิตติพร. คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและ จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2531.
- ✓ นวลศิริ เปาโรหิตย์. พัฒนาการทางอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงจันทร์, 2530.

- ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2533. อัดสำเนา.
- ประดิษฐ์ จันทรแสนตอ. สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8.
ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2529.
อัดสำเนา.
- ประทุม แป้นสุวรรณ. จิตวิทยาแนะแนว (ศึกษา 322). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระพัฒนา,
2523.
- ปริญญา บุญศิลาเลิศ. การทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. เอกสารประกอบการสอน แนะแนว 515 ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531.
- พล แสงสว่าง. อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. บัณฑิต : โครงการผลิตตำรา มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2529.
- เพทาย เจริญคุณวิวัฒน์. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจวิชาชีพนาฏศิลป์ -
ดนตรีไทยของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2535. อัดสำเนา.
- ไพศาล ไกรสิทธิ์. วัฒนธรรมการทำงานของคนไทย. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- รายงานการประชุมพิจารณาเค้าโครงปริญญาโท. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531.

- วรรณภา พรหมบุรณีย์. ยุทธศาสตร์ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.
- วัชรวิ ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วัชรวิ ชูธรรม. เอกสารการสอนชุดวิชา 25406 กิจกรรมและเครื่องมือการแนะแนว หน่วยที่ 9 - 15. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- สมปอง สุขศฤงคารกิติ. ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สวัสดี สุวรรณอักษร. "วิธีการแนะแนวอาชีพในสถาบันการศึกษา," พัฒนาหลักสูตร. 27 : 51 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2527.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการสำรวจแรงงาน (การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร) ทัวราชอาณาจักร รอบที่ 1 กุมภาพันธ์ 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2535.
- สุมาลี จันทรชลอ. "สภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษที่ผ่านมาถึงปัจจุบัน," รายงานการวิจัยการจัดการศึกษาระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษาของไทยในทศวรรษหน้าที่สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
- พรรษา นิลวิเชียร. "การศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) : การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล," สารพัฒนาหลักสูตร. 57 : 30 - 33 ; ธันวาคม 2529.
- อนุพงษ์ สุขเกษม. "การปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา," ว.แนะแนว. 18 : 52 - 58 ; สิงหาคม - กันยายน 2527.

- อาภา ถนัดช่าง. "แนวทางการพัฒนางานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา," การแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. หน้า 14 - 15. สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2528.
- Al - Adhab, Zainab Abdulla. "Career Education for Young Women in The United Arab Emirates," Dissertation Abstracts International. 53(9) : 3186 - A ; Mar, 1993.
- Brewer, J.M. History of Vocational Guidance. New York : Harper, 1942.
- Durgin, Rodney Wayne. "A Model of Managing Career Guidance Progress in Secondary Schools of Ohio," Dissertation Abstracts International. 35(5) : 2674 - A ; November, 1974.
- Edwin, Whitfield A. "Responsibility for Career Transition Preparation," Journal of Career Development. 15(1) : 24263 - 24274 ; February, 1988.
- Gibson, Robert L. "Teacher Opinion of High School Guidance Program," The Personnel and Guidance Journal. 44 : 416 - 422 ; December, 1965.
- Helwig, Andrew A., Randy Hiatt and Joe L. Vidales. "Job Hunting : Critical Knowledge and Skills," Journal of Career Development. 15(3) : 38262 - 38274 ; January - December, 1989.
- Myers, E. George. Principles and Techniques of Vocational Guidance. New York : McGraw - Hill, Co., 1941.
- Pershings, James A. and Efsthathios G. Demetropoulus. "Guidance and Guidance Systems in Secondary Schools : The Teacher's Views," The Personnel and Guidance Journal. 7 : 455 - 458 ; March, 1981.

Shertzer, Bruce and Human J. Peters. Guidance : Techniques for Individual Appraisal and Development. New York : The MacMillan Company, 1966.

Super, Donald E. The Psychology of Career. New York : Harper and Brothers, 1957.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
- แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
- แสดงการวิเคราะห์การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ก่อนและหลังการเข้าสู่ตลาดการแนะนำอาชีพ
- แสดงการวิเคราะห์การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ก่อนและหลังการสอบแบบปกติ
- แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าก่อนและหลัง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แบบสอบถามการ เตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

คำชี้แจง แบบสอบถามการ เตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านี้มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่งในแต่ละข้อที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าเย็บผ้าได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ข้าพเจ้าสอยชายผ้าเป็น.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าแก้ไขจักรเมื่อขัดข้องเล็กน้อยได้..	.....	.....	.....	.....	.....
4. ข้าพเจ้าจะถามผู้มีความรู้เมื่อมีปัญหในการตัดเย็บ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชมที่ได้เห็นคนแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสวย ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
6. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาผ้าและการแต่งกาย	.....	.....	.....	.....	.....
7. ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจในผลงานการตัดเย็บเสื้อผ้าที่ผ่านมา.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
8. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นเมื่อได้ฟัง เรื่องเกี่ยวกับการตัดเย็บ.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. ข้าพเจ้าชอบวาดรูปออกแบบเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ข้าพเจ้าชอบดูหนังสือที่มีแบบเสื้อสวย ๆ ..	.....	.....	.....	.....	.....
11. ข้าพเจ้ามักจะติดตามข่าวความเคลื่อนไหว ของแฟชั่นเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. ผู้ใหญในบ้านมักจะให้ข้าพเจ้าเป็นคน ซ่อมแซมเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
1. อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี...	.....	.....	.....	.....	.....
2. การตัดเย็บที่ประณีตช่วยให้มีลูกค้าเพิ่มมากขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
3. ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าควรมี ความรู้เรื่องการแต่งกายตามสมัยนิยมด้วย..	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
4. อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าสามารถทำเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมก็ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องมีการวางแผนงาน การทำงานว่าจะทำอะไรก่อน - หลัง.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. คำนวณค่าใช้จ่ายในการออกแบบเสื้อผ้าอย่างมี เหตุผลจะทำให้ลูกค้าพึงพอใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นงานบริการ ผู้ประกอบการจึงต้องมีความซื่อสัตย์และอดทน..	.....	.....	.....	.....	.....
8. ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องหา แบบเสื้อที่ทันสมัยไว้คอยบริการลูกค้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นงานที่ต้องอาศัย ความชำนาญ.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องมีความรู้ พื้นฐานในการตัดเย็บทั่ว ๆ ไปเป็นอย่างดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. ความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของ ผู้ประกอบการอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. การทำงานให้เสร็จตามเวลาที่นัดหมาย ทำให้ลูกค้าพอใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้ามักหาโอกาสพบปะกับบุคคลที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าชอบดูโทรทัศน์ในรายการเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ข้าพเจ้าเข้าร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าที่โรงเรียนจัดให้มีขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. การฝึกปฏิบัติในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าทำให้รู้จักสภาพของงานมากยิ่งขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ข้าพเจ้ามีประสบการณ์ในการซ่อมแซมเสื้อผ้าของคนในบ้าน.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ข้าพเจ้าเคยไปช่วยเป็นลูกมือให้กับช่างตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. ความชำนาญในการตัดเย็บเสื้อผ้าขึ้นอยู่กับ การได้ฝึกทำบ่อย ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
9. ข้าพเจ้าหาโอกาสไปศึกษาดูการทำงาน ของช่างตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
10. ข้าพเจ้าสนใจที่จะเข้ารับการอบรม วิชาตัดเย็บเสื้อผ้า ถ้าจัดให้มีขึ้นในชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. ข้าพเจ้าเคยรับจ้างทำงานเกี่ยวกับอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. ข้าพเจ้าสนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและ ประสบการณ์ของช่างตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการประเมินตนเองเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ การตัดเย็บ.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสามารถในการ ตัดเย็บ.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีประสบการณ์ในอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
4. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความอดทนต่อ การรับฟังคำติชมจากผลงานการตัดเย็บ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความรู้ในการตัดเย็บ เพียงพอในการประกอบอาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความรู้ในการ ออกแบบให้เหมาะสมกับรูปร่างของลูกค้าได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองทำงานการตัดเย็บ เสื้อผ้าด้วยความประณีต.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองสามารถทำงานให้ เสร็จตามเวลานัดหมายได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ข้าพเจ้าคิดว่าสามารถปฏิบัติตนให้ ลูกค้าพอใจได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีกิจกรรมรยาทที่ เรียบร้อยในการต้อนรับ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ให้นักเรียนเติมข้อความที่เกี่ยวกับตนเองลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง สิ่งที่ข้าพเจ้า
ควรปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เพื่อให้เหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า คือ _____

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม

การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ตอนที่ 1		ตอนที่ 2		ตอนที่ 3		ตอนที่ 4	
ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	3.76	1	3.40	1	9.36	1	5.95
2	4.18	2	6.31	2	5.98	2	8.31
3	3.93	3	8.31	3	8.18	3	8.23
4	2.20	4	6.39	4	15.87	4	5.56
5	4.30	5	5.59	5	3.70	5	9.69
6	6.91	6	6.08	6	6.76	6	12.44
7	5.65	7	5.79	7	6.81	7	9.12
8	6.65	8	6.22	8	3.53	8	6.93
9	7.91	9	4.78	9	6.22	9	7.80
10	5.44	10	4.82	10	7.60	10	10.17
11	7.76	11	4.31	11	7.71	11	5.29
12	6.32	12	5.00	12	6.96		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82

ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าก่อนและหลังการใช้
ชุดการแนะนำอาชีพของกลุ่มทดลอง

คนที่	คะแนนของกลุ่มทดลอง		ผลต่าง	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	164	211	47	4	+4	-
2	164	203	39	3	+3	-
3	158	196	38	2	+2	-
4	156	214	58	8	+8	-
5	150	198	48	5	+5	-
6	150	172	22	1	+1	-
7	133	188	55	6	+6	-
8	121	178	57	7	+7	-
รวม					36	0

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าก่อนและหลังการสอน
แบบปกติของกลุ่มควบคุม

คนที่	คะแนนของกลุ่มควบคุม		ผลต่าง	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการควบคุม	หลังการควบคุม				
1	172	186	14	2	+2	-
2	164	196	32	6	+6	-
3	158	187	29	4.5	+4.5	-
4	158	171	13	1	+1	-
5	154	175	21	3	+3	-
6	140	175	35	7	+7	-
7	124	153	29	4.5	+4.5	-
8	122	168	46	8	+8	-
				รวม	36	0

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
ของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพในกลุ่มทดลอง และนักเรียนที่ได้รับการสอน
แบบปกติในกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	ผลต่าง	อันดับ	R ⁺	R ⁻
1	211	186	25	6	+6	-
2	203	196	7	2	+2	-
3	196	187	9	3	+3	-
4	214	171	43	8	+8	-
5	198	175	23	5	+5	-
6	172	175	-3	1	-	-1
7	188	153	35	7	+7	-
8	178	168	10	4	+4	-
รวม					35	-1

$$T = 1.00^*$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคผนวก ข

- โปรแกรมการให้ชุดการแนะนำอาชีพ
- โปรแกรมการสอนแบบปกติ

โปรแกรมชุดการแนะนำอาชีพ
เรื่อง การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	<p>1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีในการเริ่มต้นกิจกรรมร่วมกัน</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบลักษณะของชุดการแนะนำอาชีพและกำหนดการสอน</p>	<p>1. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนโดยแนะนำตนเองและให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเอง</p> <p>1.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม"หาคู่"โดยชี้แจงให้นักเรียนหาคู่เกี่ยวกับอุปกรณ์การตัดเย็บ</p> <p>1.2 ผู้วิจัยแจกบัตรรูปภาพให้นักเรียนคนละ 1 แผ่นให้นักเรียนจับคู่กันตามที่กำหนดดังนี้</p> <p>1.2.1 รูปกรรไกร - ผ้า</p> <p>1.2.2 รูปเข็ม - ด้าย</p> <p>1.2.3 เตารีด - ใต๊ะรีดผ้า</p> <p>1.2.4 ลูกกลิ้ง - กระดาษทราย</p> <p>เมื่อพบคู่แล้วให้ผลัดกันซักถามเรื่องของคุณ</p>	<p>1. เทปเพลง</p> <p>2. รูปภาพอุปกรณ์</p> <p>3. กำหนดการสอน</p>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>คนละ 5 นาที โดยพยายามให้รู้จักกันมากที่สุด</p> <p>1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มของตนจากข้อ 1.2 ให้สมาชิกกลุ่มฟัง</p> <p>1.4 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปที่ได้จากกิจกรรม</p> <p>2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของชุดการแนะนำอาชีพ เพื่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าตลอดจนกำหนดการสอน</p>	
2	การวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพที่เลือก	<p>1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความสามารถในการตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึง</p>	<p>ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 6 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 3 ชั้น เช่นเดียวกันทุกครั้ง ดังนี้</p> <p>ชั้นที่ 1 ชั้นนำ</p> <p>ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถ, ความสนใจ</p>	<p>1. แผนภาพดอกไม้อาชีพ</p> <p>2. แบบสำรวจความสนใจ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
		<p>ความสนใจและความ พอใจต่ออาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า</p>	<p>และความพอใจในอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการ</p> <p>2.1 ผู้วิจัยแจกแผนภาพ "ดอกไม้อาชีพ"ให้ นักเรียนกรอกข้อความ ดังนี้</p> <p>2.1.2 ความสามารถ ที่ตรงกับอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2.1.4 ความสนใจต่อ อาชีพตัดเย็บ เสื้อผ้า</p> <p>2.1.5 ความพอใจต่อ อาชีพตัดเย็บ เสื้อผ้า</p> <p>2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วร่วมกัน อภิปรายถึงความ สามารถ ความสนใจ และความพอใจของแต่ละ คนในกลุ่ม</p>	<p>ในอาชีพ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			2.3 ส่งตัวแทนของกลุ่มออก มารายงานผลการ อภิปราย 2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบ สำรวจความสนใจใน อาชีพ และผู้วิจัยแปลผล ให้นักเรียนทราบ <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม	
3	การวิเคราะห์ ตนเอง	1. เพื่อให้นักเรียนได้ รู้ว่าผู้ที่จะประกอบอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้าควรมี ความสามารถ, ความ สนใจและความพอใจ ในอาชีพอย่างไร 2. นักเรียนบอกได้ว่ามี ความสามารถ, ความสนใจและ ความพอใจในอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างไร บ้าง	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถาม นักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ความสามารถ, ความสนใจ และความพอใจในอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นดำเนินการ 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสาร กรณีตัวอย่างให้ นักเรียนทุกคน 2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม	กรณีตัวอย่าง

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>2.3ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแต่ละครั้ง</p> <p>2.4ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป</p> <p>นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่กำหนดให้และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p>	
4	การวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพ, รายได้ ความก้าวหน้าและคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	<p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ</p> <p>ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ รายได้และความก้าวหน้า และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นดำเนินการ</p> <p>2.1ผู้วิจัยฉายสไลด์เรื่องอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าให้นักเรียนดู</p>	สไลด์อาชีพ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม</p> <p>2.3 ให้นักเรียนช่วยกัน อภิปรายถึงลักษณะ ของอาชีพ, รายได้ ความก้าวหน้าและ คุณสมบัติของผู้ ประกอบอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ให้นักเรียนส่งตัวแทน ออกมารายงานผล การสรุป แล้วผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม</p> <p>3.2 ผู้วิจัยแจกจุลสาร เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บ เสื้อผ้าให้นักเรียนไป ศึกษาเพิ่มเติม</p>	
5	การวิเคราะห์ อาชีพตัดเย็บ เสื้อผ้า	เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึง ลักษณะของอาชีพ, รายได้ ความก้าวหน้าและ คุณสมบัติของผู้ประกอบ อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับลักษณะของ อาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า และ	

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นตอนการ</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนดู เทปวิดีโอ "สัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า"</p> <p>2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม</p> <p>2.3 ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายถึงลักษณะของอาชีพ, รายได้ ความก้าวหน้าและคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมารายงานผลการสรุป แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>3.2 ผู้วิจัยแจกเอกสารเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าให้นักเรียนไปศึกษาเพิ่มเติม</p>	

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
6	<p>คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p>	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จ</p>	<p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ</p> <p>ผู้วิจัยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นดำเนินการ</p> <p>2.1 ผู้วิจัยเล่าเรื่องราวและสถานการณ์สมมติให้นักเรียน</p> <p>2.2 ผู้วิจัยหาอาสาสมัครเพื่อเตรียมตัวในการแสดง</p> <p>2.3 ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติให้ผู้แสดงศึกษาโดยครูชี้แนะเพิ่มเติมเพื่อให้การแสดงสมจริง</p> <p>2.4 เมื่อผู้แสดงพร้อมก็ให้เริ่มแสดงตามบทบาทที่ได้รับโดยมีผู้ชมเป็นผู้สังเกตการณ์</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป</p> <p>หลังจากแสดงบทบาทสมมติแล้ว ผู้ชมและผู้แสดงอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า เพื่อให้ประสบความสำเร็จในงานอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p>	<p>เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
7	การแสวงหา ประสบการณ์กับ อาชีพตัดเย็บ เสื้อผ้า	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้ไป ชมการสาธิตในการฝึก ปฏิบัติหาความรู้และ ประสบการณ์ในอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ สนทนาและซักถามกับผู้ ฝึกประสบการณ์ตัดเย็บ เสื้อผ้า</p>	<p>1. ผู้วิจัยพานักเรียนไปทัศน ศึกษาที่ศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัด เชียงราย</p> <p>2. ให้นักเรียนสัมภาษณ์นักศึกษา ที่กำลังศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้าตามแบบฟอร์ม ที่กำหนดให้</p> <p>3. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับการแสวงหาประสบ การณ์เพิ่มเติมในการ ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>4. ให้นักเรียนเขียนรายงาน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p>	แบบฟอร์มการ สัมภาษณ์อาชีพ
8-10	การฝึกประสบ การณ์ในอาชีพที่ เลือกคืออาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้มี โอกาสฝึกปฏิบัติจริงใน อาชีพที่เลือก</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้เข้า ใจถึงอาชีพที่เลือกมาก ยิ่งขึ้น</p>	<p>1. ผู้วิจัยพานักเรียนไปฝึก ประสบการณ์ในสถาน ประกอบการ คือ โรงเรียนสอนตัดเย็บ เสื้อผ้ามอฮ้อมรุจิรา อ. เมือง จ. เชียงราย</p>	แบบบันทึกการฝึก ประสบการณ์ อาชีพตัดเย็บ เสื้อผ้า

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
11	การประเมินผล	<p>1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้วิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบว่า ควรจะปรับปรุงตนเองในด้านใดบ้างในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p>	<p>1. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับอาชีพที่เลือกคือ อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>ประเด็น</p> <p>1.1 ลักษณะของงาน</p> <p>1.2 รายได้และความก้าวหน้าของงาน</p> <p>1.3 คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. ให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าหรือไม่และถ้าเหมาะสมนักเรียนควรจะปรับปรุงตนเองด้านใดให้เหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>3. ให้นักเรียนแต่ละคนรายงานให้เพื่อนในกลุ่มฟัง</p> <p>4. เพื่อนนักเรียนในกลุ่มซักถามและอภิปรายเพิ่มเติม</p>	

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพที่นักเรียนได้เรียนรู้มาทั้งหมด	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาพูดการเตรียมตัวประกอบอาชีพ 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ทั้งหมดที่ได้เรียนรู้มาและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยกล่าวขอใบจกนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้และกล่าวปิดการทดลอง 	

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที ยกเว้นในครั้งที่ 8 - 10 ที่ต้องไปเยี่ยมชมและมีส่วนร่วมในการตัดเย็บเสื้อผ้าที่โรงเรียนสอนตัดเย็บเสื้อผ้ามอฮ่อมรุจิรา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ระยะเวลาในวันเสาร์ - อาทิตย์ วันละ 6 ชั่วโมง

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
เรื่อง การเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	<p>1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีในการเริ่มต้นกิจกรรมร่วมกัน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนทราบลักษณะของชุดการแนะแนวอาชีพและกำหนดการสอน</p>	<p>1. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนโดยแนะนำตนเองและให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเอง</p> <p>1.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม"หาคู่"โดยชี้แจงให้นักเรียนหาคู่เกี่ยวกับอุปกรณ์การตัดเย็บ</p> <p>1.2 ผู้วิจัยแจกบัตรรูปภาพให้นักเรียนคนละ 1 แผ่นให้นักเรียนจับคู่กันตามที่กำหนดดังนี้</p> <p>1.2.1 รูปกรรไกร - ผ้า</p> <p>1.2.2 รูปเข็ม - ด้าย</p> <p>1.2.3 เตารีด - โต๊ะรีดผ้า</p> <p>1.2.4 ลูกกลิ้ง - กระดาษทราย</p> <p>เมื่อพบคู่แล้วให้ผลิตภัณฑ์ซักถามเรื่องของคุณ</p>	<p>1. เทปเพลง</p> <p>2. รูปภาพอุปกรณ์</p> <p>3. กำหนดการส</p>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>คนละ 5 นาที โดยพยายามให้รู้จักกันมากที่สุด</p> <p>1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนจากข้อ 1.2 ให้สมาชิกกลุ่มฟัง</p> <p>1.4 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปที่ได้จากกิจกรรม</p> <p>2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของโปรแกรมการแบบปกติ เรื่องการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ตลอดจนกำหนดการสอน</p>	
2	การวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	<p>1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความสามารถในการตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึง</p>	<p>ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 10 ผู้วิจัยดำเนินการสอนแบบปกติ เช่นเดียวกันเป็น 3 ชั้นดังนี้</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนถึงความสำคัญของเรื่องที่จะสอนตาม</p>	<p>1. แผนภาพ ดอกไม้ อาชีพ</p> <p>2. แบบสำรวจ</p>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
		<p>ความสนใจและความ พอใจต่ออาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า</p>	<p>วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้</p> <p>2. <u>ชั้นสอน</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยบรรยาย ประกอบการใช้ สื่อการสอน</p> <p>2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาส ให้นักเรียนอภิปราย และซักถาม</p> <p>3. <u>ชั้นสรุป</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p>	<p>ความสนใจ ในอาชีพ</p>
3	<p>การวิเคราะห์ ตนเอง</p>	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้ รู้ว่าผู้ที่จะประกอบอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้าควรมี ความสามารถ, ความ สนใจและความพอใจ ในอาชีพอย่างไร</p> <p>2. นักเรียนบอกได้ว่ามี ความสามารถ, ความสนใจและ ความพอใจในอาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างไร บ้าง</p>		<p>กรณีตัวอย่าง</p>

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
4	การวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพ, รายได้ ความก้าวหน้าและคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า		สไลด์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
5	การวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพ, รายได้ ความก้าวหน้าและคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า		เทปวิดีโอทัศน์
6	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า 2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จ		เอกสาร บทบาทสมมติ
7	การแสวงหาประสบการณ์กับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงวิธีการแสวงหาประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า		รูปภาพสถานที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
8-10	การฝึกประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกคืออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงแหล่งฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้เข้างานอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น</p>		<p>1. รูปภาพสถานฝึกประสบการณ์</p> <p>2. วิดีทัศน์เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p>
11	การประเมินผล	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบว่า ควรจะปรับปรุงตนเองในด้านใดบ้างในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p>	<p>1. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับอาชีพที่เลือกคือ อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ประเด็น</p> <p>1.1 ลักษณะของงาน</p> <p>1.2 รายได้และความก้าวหน้าของงาน</p> <p>1.3 คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>2. ให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าหรือไม่และถ้าเหมาะสมนักเรียนควรจะ</p>	

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
			<p>ปรับปรุงตนเองด้านไอให้เหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า</p> <p>3. ให้นักเรียนแต่ละคนรายงานให้เพื่อนในกลุ่มฟัง</p> <p>4. เพื่อนนักเรียนในกลุ่มซักถามและอภิปรายเพิ่มเติม</p>	
12	ปัจฉิมนิเทศ	<p>เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพที่นักเรียนได้เรียนรู้มาทั้งหมด</p>	<p>1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาพูดการเตรียมตัวประกอบอาชีพ</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ทั้งหมดที่ได้เรียนรู้มาและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>4. ผู้วิจัยกล่าวขอใบจกนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้และกล่าวปิดการทดลอง</p>	

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

คู่มือครู

คำชี้แจง

ชุดการแนะนำอาชีพเรื่องการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า โดยมีวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ การสัมภาษณ์ และการทัศนศึกษา พร้อมทั้งอุปกรณ์การสอนที่ใช้ ได้แก่ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ ทัศนศิลป์ สไลด์ รูปภาพอาชีพ และจุลสารอาชีพ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ชุดการแนะนำอาชีพนี้ใช้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เลือกเรียนวิชาการตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าตามที่ตนเองได้เลือกและคาดหวัง
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูในการนำไปใช้ประกอบการสอนและพัฒนาการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วิธีใช้

1. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดการแนะนำอาชีพและทำความเข้าใจกับกิจกรรมที่นำมาใช้
2. สืบหาสื่อที่มีอยู่ในแต่ละเรื่อง และเตรียมสื่อให้พร้อมก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน
3. จัดสถานที่และเตรียมเครื่องมือให้พร้อมก่อนเวลาสอน
4. เตรียมเอกสารให้พร้อม แจกให้นักเรียนตามจำนวนนักเรียน

เครื่องมือวัด

แบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

โปรแกรมการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีในการเริ่มต้นกิจกรรม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบลักษณะของชุดการสอนแนะแนวอาชีพและกำหนดการสอน

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์การตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เทปเพลง
3. เอกสารกำหนดการสอนโดยการใช้ชุดการสอนแนะแนวอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนโดยการแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเอง

1.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม " หาคู่ " โดยให้นักเรียนหาคู่ของตนจากอุปกรณ์การตัดเย็บเสื้อผ้าที่ผู้วิจัยแจกให้

1.2 ผู้วิจัยแจกบัตรรูปภาพให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนจับคู่กันตามกำหนด
ดังนี้

- 1.2.1 กรรไกร - ผ้า
- 1.2.2 เข็ม - ด้าย
- 1.2.3 เตารีด - ใ้ตะรีดผ้า
- 1.2.4 ลูกกลิ้ง - กระดาษทราย

เมื่อพบคู่ของตนแล้วให้ผลัดกันซักถามเรื่องของเพื่อนคนละ 5 นาที โดยพยายามให้รู้จักกันมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนจากข้อ 1.2 ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง

1.4 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม

2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของชุดการแนะแนวอาชีพเพื่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ตลอดจนกำหนดการสอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม

สรุป

บุคคลที่มีความแตกต่างกัน เมื่อมาอยู่ร่วมกันจึงต้องยอมรับซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ เพื่อเราจะได้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

การประเมินผล

สังเกตจากการซักถามและการสรุป

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 2

เรื่อง การวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงความสนใจในอาชีพของตนต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกถึงความสามารถในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
3. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกถึงความสนใจและความพอใจอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ แผ่นภาพดอกไม้อาชีพ และแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง วิทยุใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

2.1 ให้นักเรียนทำแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.2 ผู้วิจัยแจกแผ่นภาพ "ดอกไม้อาชีพ" ให้นักเรียนกรอกข้อมูล คือ

2.2.1 ความสามารถต่ออาชีพที่ตรงกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.2.2 ความสนใจต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.2.3 ความพอใจต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.3 ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสามารถ ความสนใจ และความพอใจของ

แต่ละคนในกลุ่มต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.4 ให้นักเรียนส่งตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปราย

2.5 ผู้วิจัยแปลผลจากการทาบแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปความสามารถ ความสนใจ และความพอใจของตนต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

ความสามารถ ความสนใจ และความพอใจต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

การประเมินผล

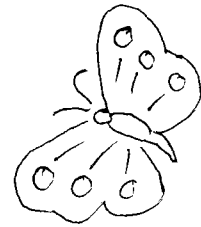
1. สัมผัสจากความสนใจของนักเรียน
2. สัมผัสจากการตอบคำถาม การอธิบาย และการสรุป

แผนภาพดอกไม้อาชีพ

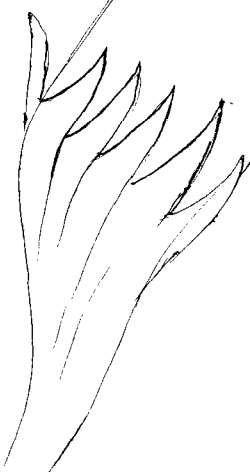
ฉันเลือกอาชีพ
ตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะ
ฉันสามารถ _____
_____
_____

ฉันสนใจอาชีพนี้
เพราะ _____
_____
_____
_____

อ้อ ฮือ !!
เก่งจังเลย

ความพอใจต่อการตัดเย็บของฉัน
คือ _____
_____
_____
_____

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 3

เรื่อง การวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องมีความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพ
2. นักเรียนบอกได้ว่ามีความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างไรบ้าง

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ เอกสารเรื่อง " เส้นทางอาชีพของพิกุล "

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้เทคนิคกรณีตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียน เกี่ยวกับความสำคัญของความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพในการประกอบอาชีพต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนทุกคนอ่าน

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม

2.3 กำหนดหัวข้อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในกลุ่ม

2.3.1 พิกุลมีความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างไรบ้าง

2.3.2 เปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของพิกุลและของนักเรียนว่าเหมือนและแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

2.3.3 ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องมีความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น

3.2 นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพที่ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าพึงมีและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการตัดและการเย็บเสื้อผ้า สามารถแก้ไขจักรเย็บผ้าเมื่อมีการขัดข้องเกิดขึ้นได้ ควรจะมีความสนใจการแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างและสัดส่วน โอกาสที่ใช้และการแต่งกายตามสมัยนิยม มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และที่สำคัญมีความชอบในการตัดเย็บเสื้อผ้า

การประเมิน

สังเกตจากการอภิปรายกลุ่มและการสรุป

กรณีตัวอย่าง

เอกสาร เรื่อง "เส้นทางอาชีพของพิกุล"

พิกุลเป็นเจ้าของร้านตัดเย็บเสื้อผ้าที่มีลูกค้ามาใช้บริการเป็นประจำ เธอเล่าให้ฟังถึงความ เป็นมาก่อนที่เธอจะมาเป็นเจ้าของร้านนี้ว่า เมื่อตอนเป็นเด็ก เธอเคยไปส่งแม่ตัดเสื้อ เมื่อเข้าไปในร้าน เธอก็รู้สึกสนใจในงานของช่างตัดเสื้อ เพราะได้มีโอกาสทำเป็นคนอื่นได้ แต่งตัวสวย ๆ ขณะเดียวกันก็เป็นงานที่ทำในร่ม ไม่ต้องออกกลางแจ้งเหมือนอาชีพช่างแรงงานอื่น ๆ และเธอยังชอบการตัดเย็บมากยิ่งขึ้นเมื่อเธอได้เรียนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพในชั้นประถมศึกษา เพราะครูมักจะชมเธอว่าทำงานได้เรียบร้อยและสวยงามเสมอ

เมื่อพิกุลเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พิกุลเลือกเรียนวิชาอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นวิชาเลือก พิกุลทำคะแนนในวิชานี้ได้ดีมาตลอด และเมื่อถึงภาคปฏิบัติงานตัดเย็บ ครูได้สอนการตัดเย็บกระโปรงจีบรูป พิกุลตั้งใจทำงานด้วยความพยายาม เมื่อส่งงานให้ครูตรวจ ครูชมว่าพิกุลทำงานได้เรียบร้อย เย็บตะเข็บต่าง ๆ อย่างถูกต้อง เป็นขั้นตอน ผลงานมีความประณีตมาก และครูยังรับงานเย็บผ้าโรลมาให้พิกุลและเพื่อน ๆ ทำ ในคาบอิสระทำให้พิกุลและเพื่อน ๆ มีรายได้ในระหว่างเรียน ยิ่งทำให้พิกุลสนใจงานอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น

หลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พิกุลไม่ได้เรียนต่อ เพราะที่บ้านมีฐานะยากจน ครูจึงแนะนำให้พิกุลไปเรียนการตัดเย็บเสื้อผ้าเพิ่มเติมจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนหรือวิทยาลัยการอาชีพ พิกุลเลือกเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเพราะอยู่ใกล้บ้านมากกว่าและเรียนหลักสูตรระยะสั้น 3 เดือน เมื่อเรียนจบแล้วพิกุลจึงไปสมัครเป็นลูกจ้างในร้านตัดเย็บเสื้อผ้าของคุณ้าแก้วตาในตัวเมือง พิกุลเรียนรู้เทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าใหม่ ๆ ตลอดจนออกแบบให้เหมาะสมกับรูปร่างของลูกค้า เมื่อมีปัญหามาการตัดเย็บ พิกุลมักจะถามคุณ้าแก้วตาเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น และพิกุลสังเกตเห็นว่าคุณ้าแก้วตาสามารถส่งลูกเรียนจนจบปริญญาได้ เพราะคุณ้าแก้วตามีรายได้มากจากอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านี้เอง พิกุลจึงคิดจะเปิดร้านเป็นของตนเองบ้าง เธอจึงเก็บออมเงินไว้ได้ก้อนหนึ่งจึงเปิดร้านเล็ก ๆ ก่อน และเธอได้มาซื้อตีกแถวเปิดร้านในปัจจุบัน สุดท้ายเธอบอกว่าเธอพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านี้เพราะ เธอชอบที่จะเห็นคนอื่น แต่งตัวสวย ๆ อาชีพหารายได้ดี ขณะเดียวกันก็เป็นงานที่ทำในร่ม ไม่ต้องออกกลางแจ้งเหมือนอาชีพช่างแรงงานอื่น ๆ และเธอมีความสามารถในการตัดเย็บเป็นอย่างดี จึงสามารถพัฒนาอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของเธอให้ดียิ่งขึ้นจนประสบความสำเร็จในทุกวันนี้

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ
ครั้งที่ 4
เรื่อง การวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพ รายได้และความก้าวหน้า และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ สไลด์อาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ รายได้และความก้าวหน้า และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยฉายสไลด์เรื่องอาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าให้นักเรียนดู
- 2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
- 2.3 กำหนดหัวข้อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในกลุ่มคือ
  - 2.3.1 ลักษณะของอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
  - 2.3.2 รายได้และความก้าวหน้าของอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
  - 2.3.3 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายกลุ่ม แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

อาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นงานที่มีรายได้ดี สามารถทำเป็นอาชีพหลักหรืองานอดิเรกก็ได้ ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องผ้า รู้จักรโครงสร้างของรูปร่าง บุคลิกลักษณะของคน ความรู้ในการตัดเย็บ และการออกแบบ ต้องมีใจรักและสนใจในด้านการแต่งกาย มีความมั่นใจ และที่สำคัญจะต้องมีความประณีตในการทำงาน รายได้ของอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าประมาณ 2,000 - 5,000 ต่อเดือน ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าที่มีร้านเป็นของตนเองจะมีรายได้มากกว่านี้ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะของช่างแต่ละคน

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความสนใจในการดูสไลด์
2. สัมผัสจากการอภิปรายกลุ่มและการซักถาม

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 5

เรื่อง การวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพ รายได้และความก้าวหน้า และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ เทปวีดิทัศน์ "สัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า"

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ครอบคลุมเทคนิคกรณีตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ รายได้และความก้าวหน้า และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนดูเทปวีดิทัศน์ "สัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า"
- 2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
- 2.3 ให้นักเรียนอภิปรายภายในกลุ่มตามประเด็นต่อไปนี้
  - 2.3.1 ลักษณะของอาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าจากที่ดูเทปวีดิทัศน์
  - 2.3.2 รายได้ของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
  - 2.3.3 ความก้าวหน้าของอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
  - 2.3.4 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.3.5 ข้อคิดที่ได้จากการดูเทพวีดิทัศน์เรื่อง สัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพตัดเย็บ

เสื้อผ้า

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายกลุ่ม แล้วผู้วิจัยสรุป

เพิ่มเติม

3.2 ผู้วิจัยแจกเอกสารเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าให้นักเรียนไปศึกษาเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการดูวีดิทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายกลุ่มและการสรุป

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ

ครั้งที่ 6

เรื่อง คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

- 2.1 ผู้วิจัยเล่าเรื่องราวและสถานการณ์สมมติให้นักเรียนฟัง
- 2.2 ผู้วิจัยหาอาสาสมัครเพื่อเตรียมตัวในการแสดง
- 2.3 แจกเอกสารบทบาทสมมติให้ผู้แสดงศึกษา โดยผู้วิจัยชี้แนะเพิ่มเติมเพื่อให้

การแสดงสมจริง

- 2.4 เมื่อผู้แสดงพร้อม ก็ให้เริ่มแสดงตามบทบาทที่ได้รับ โดยมีผู้ชมเป็นผู้สังเกตการณ์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

หลังจากแสดงบทบาทสมมติแล้ว ผู้ชมและผู้แสดงร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าที่ดี อันจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

สรุป

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าควรประกอบด้วยบุคลิกภาพที่ดีและคุณสมบัติส่วนบุคคลอื่นจะส่งผลต่ออาชีพ ได้แก่

1. มีความรักในงานตัดเย็บเสื้อผ้า
2. ทำงานด้วยความประณีต
3. กิริยามารยาทเรียบร้อย พุดจาสุภาพอ่อนหวาน
4. สุขุม อดทน
5. ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า
6. รู้จักเอาใจลูกค้า
7. มีความขยันหมั่นเพียรต่องาน
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
9. รอบรู้ทันเหตุการณ์ของโลกด้านแฟชั่น
10. ศึกษาค้นคว้าวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงงานในอาชีพ

สิ่งที่กล่าวมานี้เป็นคุณสมบัติที่ดีของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรศึกษาภาพยนต์เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายของผู้สวม เพื่อการออกแบบตัดเย็บอย่างถูกต้องและประณีตเรียบร้อย สิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรจะรู้ว่าทำอะไรก่อน-หลัง และงานชิ้นที่ลงมือทำนั้นย่อมหวังจะให้สำเร็จผลออกมาให้ดีที่สุด ก่อนนำสู่ลูกค้าก็ควรจะ เช็คอย่างละเอียดก่อน ซึ่งจะนำความพอใจมาสู่ตนเองและลูกค้าอย่างยิ่ง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการอภิปรายร่วมกัน

เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

เรื่อง ร้านตัดเสื้อผ้ากนกพร

วันเสาร์ที่ผ่านมามี สมพรได้ไปเยี่ยมคุณน้ากนกพรที่เป็นเจ้าของร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ในจังหวัดเชียงใหม่ สมพรรักคุณน้าคนนี้มาก เพราะคุณน้ากนกพรเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส ใจเย็น พูดเพราะ ช่างเอาใจ และขยันทำงาน ช่วงที่สมพรอยู่ที่ร้านมีลูกค้ามาใช้บริการ 2 คน คนแรกที่เข้าร้านมาชื่อสุรีย์ คุณน้าลูกจันทน์ต้อนรับคุณสุรีย์ด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม และด้วยกิริยามารยาทที่เรียบร้อย ลูกค้าคนนี้เป็นคนพอม-สูง อยากจะตัดชุดเสื้อและกระโปรงคนละท่อน โดยกระโปรงจะตัดเป็นกระโปรงเข้ารูป คุณน้ากนกพรจึงแนะนำให้ตัดเป็นกระโปรงจีบรอบตัว เพื่อจะช่วยพรางรูปร่างที่พอมเกินไป คุณสุรีย์มีท่าทางพอใจที่คุณน้าช่วยแนะนำให้ จึงตกลงตัด ตามที่คุณน้าบอกและกล่าวขอบคุณคุณน้ากนกพรที่แนะนำ คุณน้ากนกพรจึงนำผ้ามาให้หลังจากนี้ อีก 10 วัน หลังจากที่คุณสุรีย์กลับไปแล้ว สมพรจึงถามคุณน้าว่าทำไมไม่ตัดตามที่ลูกค้าบอก คุณน้าบอกว่าการแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะช่วยให้มีบุคลิกดีขึ้น เราจึงควรแนะนำให้ลูกค้าเลือกแบบให้เหมาะสมกับรูปร่างและสัดส่วนของเขา

ลูกค้าคนต่อมาคุณน้าเรียกเขาว่าคุณนิค คุณนิคอยากจะตัดชุดทำงานสักหนึ่งชุด แต่ยังไม่ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะตัดแบบไหนดี คุณน้ากนกพรจึงให้คุณนิคดูแบบจากหนังสือแฟชั่นและนิตยสารเล่มปัจจุบันที่คุณน้าจัดซื้อไว้เพื่อให้ลูกค้าเลือกแบบจากหนังสือเหล่านี้ หลังจากที่คุณนิคได้ดูแบบจากหนังสือเหล่านั้นแล้ว จึงตัดสินใจเลือกแบบจากนิตยสารและให้คุณน้าหาผ้ามาตัดให้ด้วย คุณน้าจึงนำผ้าให้คุณนิคมารับเสื้อหลังจากนี้อีก 14 วัน เมื่อคุณนิคกลับไปแล้วสมพรจึงคุยกับคุณน้าว่า " อย่างนี้เราซื้อผ้าที่ราคาถูก ๆ หน่อย แล้วคิดเขาแพง ๆ ก็ได้ซิ " คุณน้าตอบว่า " ไม่ได้หรอก เราต้องซื้อสั้ตย์ต่อลูกค้า และต้องเลือกผ้าที่เหมาะสมกับแบบด้วย เมื่อตัดเย็บแล้วจะสวยงาม ลูกค้าก็จะพอใจ แล้วต่อไปเขาก็จะมาตัดที่ร้านเราอีก " สมพรจึงเข้าใจว่าอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านี้ต้องมีความรู้ในการออกแบบให้เหมาะสมกับรูปร่างของผู้สวมใส่ ติดตามข่าวแฟชั่นที่ทันสมัย และมีความซื่อสัตย์ เหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่ดีของช่างตัดเย็บเสื้อผ้า เพื่อจะได้มีลูกค้ามาใช้บริการมาก ๆ

บทบาทของสมพร

สมมติว่านักเรียนชื่อสมพร สมพรเป็นหลานของคุณน้ำกนกพร ซึ่งเป็นเจ้าของร้านตัดเสื้อในจังหวัดเชียงใหม่ ช่วงที่สมพรไปเยี่ยมคุณน้ำในวันเสาร์นั้นมีลูกค้ำมาหาคุณน้ำ 2 คน คนแรกคุณน้ำแนะนำให้ตัดกระโปรงแบบจีบรอบตัว เพื่อพรางรูปร่างที่พอม เมื่อลูกค้ำคนแรกกลับไปแล้วสมพรถามคุณน้ำว่าทำไมไม่ตัดตามแบบที่ลูกค้ำบอก และเมื่อเห็นว่าลูกค้ำคนที่สองให้คุณน้ำซื้อผ้ามาตัดให้ สมพรจึงคิดว่าน่าจะซื้อผ้าราคาถูกแล้วคิดราคาลูกค้ำในราคาแพง ๆ และคุณน้ำก็บอกเหตุผลให้สมพรทราบ สมพรจึงทราบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านั้น นอกจากจะเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส ใจเย็น พุดเพราะ ช่างเอาใจ และขยันทำงานแล้ว ยังต้องมีความรู้ในการออกแบบให้เหมาะสมกับรูปร่างของผู้สวมใส่ มีความซื่อสัตย์ และติดตามการเคลื่อนไหวของโลกด้านแฟชั่นเสื้อผ้าด้วย

บทบาทของคุณน้ำกนกพร

สมมติว่านักเรียนเป็นคุณน้ำกนกพร คุณน้ำกนกพรเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส ใจเย็น พุดเพราะ ช่างเอาใจ ขยันทำงาน วันเสาร์นี้หลานคนที่ชื่อสมพรมาเยี่ยม และมีลูกค้ำมาใช้บริการที่ร้าน 2 คน คนแรกชื่อสุรีย์เป็นคนรูปร่างสูง-พอม จะตัดชุดทำงาน เสื้อ-กระโปรง โดยกระโปรงจะตัดเป็นกระโปรงเข้ารูป คุณน้ำกนกพรจึงแนะนำให้ตัดเป็นกระโปรงจีบรอบตัว เพื่อให้เหมาะสมกับรูปร่าง คุณสุรีย์พอใจในคำแนะนำของคุณน้ำกนกพร จึงตกลงตัดตามที่คุณน้ำบอกและกล่าวขอบคุณคุณน้ำกนกพรที่แนะนำ คุณน้ำกนกพรจึงนัดให้มารับเสื้อหลังจากนี้อีก 10 วัน หลังจากที่คุณสุรีย์กลับไปแล้ว สมพรจึงถามคุณน้ำว่าทำไมไม่ตัดตามที่ลูกค้ำบอก คุณน้ำบอกว่า การแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะช่วยให้มีบุคลิกดีขึ้น เราจึงควรแนะนำให้ลูกค้ำเลือกแบบให้เหมาะสมกับรูปร่างและสัดส่วนของเขา

ลูกค้ำคนต่อมาคุณน้ำเรียกเขาว่าคุณนิค คุณนิคอยากจะตัดชุดทำงานสักหนึ่งชุด แต่ยังตัดสินใจไม่ได้ว่าจะตัดแบบไหนดี คุณน้ำกนกพรจึงให้คุณนิคดูแบบจากหนังสือแฟชั่นและนิตยสารเล่มปัจจุบันที่คุณน้ำจัดซื้อไว้เพื่อให้ลูกค้ำเลือกแบบจากหนังสือเหล่านี้ หลังจากที่คุณนิคได้ดูแบบจากหนังสือเหล่านั้นแล้ว จึงตัดสินใจเลือกแบบจากนิตยสารและให้คุณน้ำหาผ้ามาตัดให้ด้วย คุณน้ำจึงนัดให้คุณนิคมารับเสื้อหลังจากนี้อีก 14 วัน เมื่อคุณนิคกลับไปแล้วสมพรจึงคุยกับคุณน้ำว่า "อย่างนี้เราซื้อผ้าที่ราคาถูก ๆ หน่อย แล้วคิดเขาแพง ๆ ก็ได้ซิ" คุณน้ำตอบว่า

"ไม่ได้หรอก เราต้องซื้อสตัยต่อลูกค้า และต้องเลือกผ้าที่เหมาะสมกับแบบด้วย เมื่อตัดเย็บแล้ว จะสวยงาม ลูกค้าก็จะพอใจ แล้วต่อไปเขาก็จะมาตัดที่ร้านเราอีก"

บทบาทของคุณสุรีย์

สมมติว่านักเรียนชื่อสุรีย์ สุรีย์เป็นลูกค้าคนแรกที่มาใช้บริการในวันนี้ สุรีย์มีรูปร่าง ผอม-สูง และจะตัดชุดทำงานเป็นเสื้อ-กระโปรงคนละท่อน โดยกระโปรงให้ตัดเป็นกระโปรง เข้ารูป แต่คุณน้ากนกพรแนะนำให้ตัดกระโปรงแบบจีบรอบตัว เพื่อจะได้ช่วยพรางรูปร่าง ที่ผอม-สูงให้ดูดียิ่งขึ้น สุรีย์พอใจในคำแนะนำของคุณน้ากนกพร จึงกล่าวขอบคุณคุณน้ากนกพร และตกลงตัดตามที่คุณน้าแนะนำ

บทบาทของคุณนิต

สมมติว่านักเรียนชื่อนิต นิตเป็นลูกค้าคนที่ 2 ที่มาใช้บริการที่ร้าน นิตคิดจะตัดชุด ทำงานสักหนึ่งชุด แต่ยังไม่ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะตัดแบบไหนดี คุณน้ากนกพรจึงให้นิตเลือกแบบ จากหนังสือแฟชั่นเสื้อผ้าและนิตยสารเล่มปัจจุบัน นิตตัดสินใจเลือกได้แบบในนิตยสารจึงให้ คุณน้ากนกพรหาผ้ามาตัดตามแบบให้

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ

ครั้งที่ 7

เรื่อง การแสวงหาประสบการณ์กับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์การฝึกปฏิบัติหาความรู้ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เพื่อให้นักเรียนได้สนทนาและซักถามผู้ฝึกประสบการณ์ตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 3 ชั่วโมง

อุปกรณ์ แบบฟอร์มการสัมภาษณ์ผู้ฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยพานักเรียนไปทัศนศึกษาที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเชียงราย

เป็นเวลา 3 ชั่วโมงในวันหนึ่งวัน โดยให้นักเรียนกระทำดังนี้ในเวลาเยี่ยมชม

1. ให้นักเรียนสัมภาษณ์นักศึกษาที่กำลังศึกษาเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้
2. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการแสวงหาประสบการณ์เพิ่มเติมในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
3. กำหนดให้นักเรียนเขียนรายงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าส่งหลังจากกลับจากเยี่ยมชมแล้ว

สรุป

การประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านั้น ผู้ประกอบการต้องมีทักษะในการทำงาน ดังนั้น การฝึกประสบการณ์หรือการแสวงหาประสบการณ์ในอาชีพจึงมีความจำเป็นอย่างมาก นักเรียนสามารถแสวงหาประสบการณ์ได้หลายวิธี เช่น การฝึกหัดกับช่างตัดเย็บเสื้อผ้าในหมู่บ้าน การเข้าศึกษาในหลักสูตรระยะสั้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือวิทยาลัยการอาชีพ นอกจากนี้การศึกษาจากหนังสือหรือตำราการตัดเย็บแล้วนำมาฝึกปฏิบัติเองที่บ้านก็นับว่าเป็น การแสวงหาประสบการณ์ด้วยตนเองที่ดียิ่งวิธีหนึ่ง

การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจในการสัมภาษณ์ผู้ฝึกประสบการณ์
2. การสังเกตจากการอภิปรายร่วมกัน
3. การสังเกตจากรายงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

แบบฟอร์มสัมภาษณ์ผู้ฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

1. ท่านเคยมีประสบการณ์ในการตัดเย็บเสื้อผ้ามาก่อนหรือไม่ อย่างไร _____

_____

2. ท่านคิดว่าผู้ที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ควรมีความสามารถด้านใดบ้าง _____

_____

3. ท่านคิดว่ารายได้และความก้าวหน้าของอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นอย่างไร _____

_____

4. ท่านคิดว่าอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามีลักษณะของอาชีพเป็นอย่างไร _____

_____

5. คุณสมบัติของผู้ที่จะประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านั้น ท่านคิดว่าควรมีอะไรบ้าง _____

_____

6. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า _____

_____

7. ท่านคิดจะประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าหรือไม่ เพราะอะไร _____

_____

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะนำอาชีพ

ครั้งที่ 8 - 10

เรื่อง การฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสดูปฏิบัติจริงในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าใจถึงอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น

เวลา ใช้เวลาการฝึก 3 วัน คือวันเสาร์ 2 วัน และวันอาทิตย์ 1 วัน วันละ 6 ชั่วโมง

อุปกรณ์

1. แบบบันทึกการฝึกประสบการณ์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. อุปกรณ์ในการตัดเย็บเสื้อผ้า

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้เทคนิคการทัศนศึกษา

ผู้วิจัยพานักเรียนไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ คือโรงเรียนสอนตัดเย็บเสื้อผ้าม่อฮ่อมมรุจิรา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นเวลา 3 วัน คือวันเสาร์ 2 วัน และวันอาทิตย์ 1 วัน และให้บันทึกการฝึกประสบการณ์ในแต่ละวันว่าได้ฝึกอะไรบ้าง

สรุป

การฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าทำให้นักเรียนได้หาความชำนาญ มีโอกาสเรียนรู้ถึงสภาพอันแท้จริงของการประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ได้สำรวจตนเองว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพที่ตนได้เลือกหรือไม่ และถ้าเหมาะสมก็จะช่วยให้ปรับตัวเข้ากับงานได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ถ้านักเรียนจะฝึกงานตดยการรับจ้างเย็บผ้าจากโรงงานอุตสาหกรรมก็จะทำให้มีรายได้เพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจของครอบครัว และยิ่งจะเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

ประเมินผล

1. ดูจากผลงานของนักเรียน
2. จากบันทึกการฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

แบบบันทึกการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ณ โรงเรียนสอนตัดเย็บเสื้อผ้าม่อฮ่อมรุจิรา อ.เมือง จ.เชียงราย

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงสถานประกอบการเวลา.....

ออกจากสถานประกอบการเวลา.....

สิ่งที่ได้ฝึกประสบการณ์ในวันนี้

1. งานตัด

---

2. งานเย็บ

---

3. งานอื่นๆ

ปัญหาและการแก้ไข

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 11

เรื่อง การประเมินผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. นักเรียนบอกได้ว่าควรจะปรับปรุงตนเองในด้านใดบ้างในการประกอบอาชีพ

ตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับอาชีพ

ตัดเย็บเสื้อผ้า ในประเด็นต่อไปนี้

2.1.1 วิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าคือ ลักษณะของอาชีพ รายได้และความก้าวหน้าของอาชีพ และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.1.2 วิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าว่า นักเรียนมีความเหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าหรือไม่ ถ้านักเรียนคิดว่าเหมาะสมกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านักเรียนควรจะปรับปรุงตนเองด้านใดบ้าง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาสรุปการอภิปรายผล แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายในกลุ่ม
2. สังเกตจากการสรุป

โปรแกรมการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

ครั้งที่ 12

เรื่อง บัณฑิตนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าที่นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพทั้งหมด

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มเกี่ยวกับผู้ที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าว่าจะเตรียมตัวอย่างไรบ้าง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมารายงานการอภิปรายภายในกลุ่มของตน
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ทั้งหมดที่ได้เรียนรู้อาชีพและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยกล่าวขอให้นักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และกล่าวปิด

การทดลอง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายกลุ่ม
2. สังเกตจากการสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีในการ เริ่มต้นกิจกรรม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการสอนและรายละเอียดของกำหนดการสอน

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์การตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เทปเพลง
3. เอกสารกำหนดการสอน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนโดยการแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเอง

1.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม " หาคู่ " โดยให้นักเรียนหาคู่ของตนจากอุปกรณ์การตัดเย็บเสื้อผ้าที่ผู้วิจัยแจกให้

1.2 ผู้วิจัยแจกบัตรรูปภาพให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนจับคู่กันตามกำหนด ดังนี้

1.2.1 กรรไกร - ผ้า

1.2.2 เข็ม - ด้าย

1.2.3 เตารีด - ใต้อีริตผ้า

1.2.4 ลูกกลิ้ง - กระดาษทราย

เมื่อพบคู่ของตนแล้วให้ผลิตภัณฑ์ซักถามเรื่องชื่อของเพื่อนคนละ 5 นาที โดยพยายามให้รู้จักกันมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนจากข้อ 1.2 ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง

1.4 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม

2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการสอนและรายละเอียดของกำหนดการสอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม

สรุป

บุคคลที่มีความแตกต่างกัน เมื่อมาอยู่ร่วมกันจึงต้องยอมรับซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ เพื่อเราจะได้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

การประเมินผล

สังเกตจากการซักถามและการสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 2

เรื่อง การวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงความสนใจในอาชีพของตนต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความสามารถในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
3. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความสนใจและความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ แผ่นภาพดอกไม้อาชีพ และแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียน

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.2 ผู้วิจัยบรรยายถึงความสนใจและความพอใจในอาชีพ

ที่จำเป็นต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.3 ผู้วิจัยแจกแผ่นภาพดอกไม้อาชีพให้นักเรียนกรอกข้อความ

2.4 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

ความสามารถ ความสนใจ และความพอใจต่ออาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

การประเมินผล

1. สืบเกิดจากความสนใจและการซักถามของนักเรียน
2. สืบเกิดจากการสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 3

เรื่อง การวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องมีความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพ
2. นักเรียนบอกได้ว่ามีความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างไรบ้าง

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ เอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง " เส้นทางอาชีพของพิกุล "

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

- 2.1 ผู้วิจัยบรรยายเรื่อง " เส้นทางอาชีพของพิกุล " ให้นักเรียนฟัง
- 2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงความสามารถ ความสนใจ และความพอใจในอาชีพของกรณีตัวอย่าง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการตัดและการเย็บเสื้อผ้า สามารถแก้ไขจักรเย็บผ้าเมื่อมีการขัดข้องเกิดขึ้นได้ ควรจะมีความสนใจการแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่าง สัดส่วน โอกาสที่ใช้ และการแต่งกายตามสมัยนิยม มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และที่สำคัญมีความชอบในการตัดเย็บเสื้อผ้า

การประเมิน

1. สังเกตจากการตั้งใจฟังและการร่วมอภิปรายซักถาม
2. สังเกตจากการสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 4

เรื่อง การวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า และคุณสมบัติ
ของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ สไลด์อาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า
และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

- 2.1 ผู้วิจัยบรรยายประกอบการฉายสไลด์อาชีพ เรื่องช่างตัดเย็บเสื้อผ้าให้นักเรียนดู
- 2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า และคุณสมบัติ
ของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

อาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นงานที่มีรายได้ดี สามารถทำเป็นอาชีพหลักหรืองานอดิเรก
ก็ได้ ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องผ้า รู้จักรโครงสร้างของรูปร่าง
บุคลิกลักษณะของคน ความรู้ในการตัดเย็บ และการออกแบบ ต้องมีใจรักและสนใจในด้าน
การแต่งกาย มีความมั่นใจ และที่สำคัญจะต้องมีความประณีตในการทำงาน รายได้ของอาชีพ
ตัดเย็บเสื้อผ้าประมาณ 2,000 - 5,000 ต่อเดือน ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าที่มีร้านเป็นของตนเองจะ
มีรายได้นี้ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะของช่างแต่ละคน

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความตั้งใจดูสไลด์
2. สัมผัสจากการซักถามและการสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 5

เรื่อง การวิเคราะห์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงลักษณะของอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า และคุณสมบัติ
ของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ เทปวีดิทัศน์ " สัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า "

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า
และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายประกอบการฉายวีดิทัศน์เรื่อง " สัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บ
เสื้อผ้า " ให้นักเรียนฟัง

2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า และคุณสมบัติ
ของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจดูวีดิทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายและสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 6

เรื่อง คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนได้ทราบถึงคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง " ร้านตัดเสื้อผ้ากนกพร "

วิธีดำเนินการ1. ชี้แนะ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบทั่ว ๆ ไป

2. ชี้สอน

2.1 ผู้วิจัยเล่าเรื่องจากเอกสารการแสดงบทบาทสมมติให้นักเรียนฟัง

2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าจากเรื่องที่ได้ฟัง

แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าควรประกอบด้วยบุคลิกภาพที่ดีและคุณสมบัติ

ส่วนบุคคลอื่นจะส่งผลต่ออาชีพ ได้แก่

1. มีความรักในงานตัดเย็บเสื้อผ้า
2. ทำงานด้วยความประณีต
3. กิริยามารยาทเรียบร้อย พุดจาสุภาพอ่อนหวาน
4. สุขุม อดทน
5. ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า
6. รู้จักเอาใจลูกค้า
7. มีความขยันหมั่นเพียรต่องาน

8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
9. รอบรู้ทันเหตุการณ์ของโลกด้านแฟชั่น
10. ศึกษาค้นคว้าวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงงานในอาชีพ

สิ่งที่กล่าวมานี้เป็นคุณสมบัติที่ดีของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ผู้ประกอบอาชีพนี้ควร
 นึกภาพพจน์เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายของผู้สวม เพื่อการออกแบบตัดเย็บอย่างถูกส่วนและประณีต
 เรียบร้อย สิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ผู้ประกอบอาชีพนี้ควรจะต้องรู้ว่าจะทำอะไรก่อน-หลัง และงานชิ้น
 ที่ลงมือทำนั้นย่อมหวังจะให้สำเร็จผลออกมาให้ดีที่สุด ก่อนนำสู่ลูกค้าก็ควรที่จะเช็คอย่างละเอียดก่อน
 ซึ่งจะนำความพอใจมาสู่ตนเองและลูกค้าอย่างยิ่ง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจฟัง
2. สังเกตจากการอธิบายและสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 7

เรื่อง การแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงวิธีการแสวงหาประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ รูปภาพสถานที่เกี่ยวกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของประสบการณ์ในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยเล่าเรื่องการแสวงหาประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าโดยการไปทัศนศึกษาที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเชียงราย ให้นักเรียนฟัง

2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปวิธีการแสวงหาประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

การประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้านั้น ผู้ประกอบการจะต้องมีทักษะในการทำงาน ดังนั้น การแสวงหาประสบการณ์ในอาชีพจึงจำเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจทำได้โดยการไปเยี่ยมชมสถานศึกษาหรือสถานประกอบการและอาจมีส่วนร่วมในการตัดเย็บด้วยเมื่อมีโอกาส

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจฟัง
2. การสังเกตจากการอภิปรายร่วมกันและสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 8

เรื่อง การฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงแหล่งฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ รูปภาพสถานฝึกประสบการณ์อาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนในอาชีพตัดเย็บ

เสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายเรื่องแหล่งฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าประกอบ

การนำเสนอรูปภาพสถานฝึกประสบการณ์

2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงแหล่งฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

แหล่งฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ 1. สถานประกอบการอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า เช่น ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น
2. สถานศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยการอาชีพ และโรงเรียนสอนตัดเย็บเสื้อผ้าของเอกชน เป็นต้น

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจฟัง
2. สังเกตจากการอภิปรายและสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 9

เรื่อง การฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงการทำงานในสถานประกอบการ
2. เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น

เวลา 50 นาทีอุปกรณ์ เทปวีดิทัศน์การฝึกประสบการณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองในวันที่สองของการฝึกวิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการทำงานของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายประกอบการฉายวีดิทัศน์การฝึกประสบการณ์ให้นักเรียนดู

2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปการฝึกงานของนักเรียนในวีดิทัศน์ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

การฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการทำให้นักเรียนได้เข้าใจการทำงานในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น พบว่า ในโรงเรียนสอนตัดเย็บเสื้อผ้าที่นักเรียนไปฝึกประสบการณ์นั้นจะแยกกันทำงานออกเป็น 2 แผนก คือ แผนกตัดและแผนกเย็บ ให้นักเรียนเลือกว่าจะฝึกงานแผนกไหน หรือนักเรียนคนใดมีความสามารถมากกว่าก็อาจจะฝึกทั้ง 2 แผนกก็ได้ และเมื่อมีปัญหาในการฝึกประสบการณ์ก็สามารถถามกับครูผู้สอนได้

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจชมวีดิทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายและสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 10

เรื่อง การฝึกประสบการณ์ในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงการทำงานในสถานประกอบการ
2. เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น

เวลา 50 นาทีอุปกรณ์ เทปวีดิทัศน์การฝึกประสบการณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองในวันที่สามของการฝึกวิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการทำงานของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายประกอบการฉายวีดิทัศน์การฝึกประสบการณ์ให้นักเรียนดู

2.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมอภิปรายและซักถาม

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปการฝึกงานของนักเรียนในวีดิทัศน์ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สรุป

การฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการทำให้นักเรียนได้เข้าใจการทำงานในอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้ามากยิ่งขึ้น พบว่า ในโรงเรียนสอนตัดเย็บเสื้อผ้าที่นักเรียนไปฝึกประสบการณ์นั้นจะแยกกันทำงานออกเป็น 2 แผนก คือ แผนกตัดและแผนกเย็บ ให้นักเรียนเลือกว่าจะฝึกงานแผนกไหน หรือนักเรียนคนใดมีความสามารถมากกว่าก็อาจจะฝึกทั้ง 2 แผนกก็ได้ และเมื่อมีปัญหาวในการฝึกประสบการณ์ก็สามารถถามกับครูผู้สอนได้

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งคำถามวีดิทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายและสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 11

เรื่อง การประเมินผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
2. นักเรียนบอกได้ว่าควรปรับปรุงตนเองในด้านใดบ้างในการประกอบอาชีพ

ตัดเย็บเสื้อผ้าเวลา 50 นาทีอุปกรณ์ -วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายถึงลักษณะของอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า รายได้ ความก้าวหน้า และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายถึงการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้สรุปถึงการวิเคราะห์ตนเองกับอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของแต่ละคน
ว่าควรปรับปรุงตนเองในด้านใดบ้างในการประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นในการอภิปราย
2. สังเกตจากการสรุป

การสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 12

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าที่นักเรียนได้เรียนรู้มาทั้งหมด

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มเกี่ยวกับผู้ที่ประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าว่าควรเตรียมตัวอย่างใดบ้าง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมารายงานการอภิปรายภายในกลุ่มของตน
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ทั้งหมดที่ได้เรียนรู้มาและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยกล่าวขอใบจหนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และกล่าวปิด

การทดลอง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายกลุ่ม
2. สังเกตจากการสรุป

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวศรัณยา ชื่อสกุล ประจําใจ

เกิดวันที่ 7 เดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2507

สถานที่เกิด อําเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 298 หมู่ 12 ต.ห้วยสัก อ.เมือง จ.เชียงราย

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านปางเคียน

อําเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2526	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2530	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาโรงเรียน) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2538	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ผลของชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบึงเคียน
อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ
ของ
ศรัณยา ประไพ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบงเคียน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ที่เลือกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแล้วจับคู่ (Matching) อีกครึ่งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลคอกัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะนำอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

THE EFFECT OF A CAREER GUIDANCE SET ON A TAILORING VOCATIONAL PREPARATION
OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS OF PONGKHIAN SCHOOL
IN AMPHOE WIANG CHAI, CHANGWAT CHIANG RAI

AN ABSTRACT

BY

SARANYA PRAJAI

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
in Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1995

The purpose of this experimental research was to study the effect of a career guidance set on tailoring vocational preparation of Mathayom Suksa II students of Ban Pong Kian School in Amphoe Wiang Chai, Changwat Chiang Rai in the academic year 1994. The 16 subjects were randomly selected from the students who chose tailoring as a career. They were matchingly divided into the experimental group and the control group. Each group was consisted of 8 students. The experimental group was exposed to a career guidance set while the control group was taught with conventional instruction. The instrument was a tailoring vocational preparation questionnaire. The data was analyzed by The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test.

The results were as follows :

1. The tailoring vocational preparation aspect of the students who were exposed to a career guidance set was significantly higher than before the experiment at .01 level.
2. The tailoring vocational preparation aspect of the students who were taught with a conventional instruction group was significantly higher than before the experiment at .01 level.
3. The tailoring vocational preparation aspect of the students who were exposed to a career guidance set was significantly higher than those who were taught with conventional instruction at .05 level.